

PRZEGŁĄD

UNIwersytecki

Rok XXI

marzec-kwiecień 2009

Nr 2 (118)

Lublin • 24 kwietnia 2009 r.

Ojciec Daniel-Ange

doktor honoris causa KUL

W numerze:

doktorat honoris causa KUL

Ojciec Daniel-Ange _____ 4

Laudacja _____ 5

Wykład _____ 9

jubileusz

Ks. Prof. Stanisław Wielgus _____ 12

recenzje

Tryptyk hagiograficzny _____ 16

Na ratunek słowu _____ 17

z życia Uniwersytetu

Autumn Seminars 2008 _____ 18

z życia studentów

Sport na wydziałach zamiejscowych KUL _____ 19

aktualności

Kalendarium _____ 21

Przegląd Uniwersytecki

Wydawca:

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

Rada programowa:

ks. Stanisław Wilk, ks. Stanisław Zięba,
Józef Franciszek Fert, ks. Sławomir Nowosad

Zespół redakcyjny:

Beata Górka (red. naczelny),
Katarzyna Bojko, Anna Kowalczyk,
Roman Czyrka (foto)

Adres:

Al. Racławickie 14, pokój 103,
20-950 Lublin, tel./fax 0 81 445 41 09
e-mail: rzecznik@kul.lublin.pl

Druk: Standruk, Lublin

Nakład: 1600 egz.

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania tekstów i zmian tytułów,
nie zwraca także materiałów niezamówionych

Drodzy Czytelnicy,

w bieżącym numerze „Przeglądu Uniwersyteckiego” jak zwykle znajdą Państwo – mam nadzieję, interesującą – porcję informacji o tym, czym żyje Uniwersytet.

Uroczystość wręczenia doktoratu honoris causa to zawsze duże święto dla Uczelni, która w ten sposób nie tylko wyraża uznanie dla dokonań naukowych, duchowych, społecznych czy artystycznych Laureata, ale także w pewien sposób sama to uznanie zyskuje, włączając do swego grona kolejną znakomitą Postać. Tak właśnie było 24 kwietnia br., kiedy „dotoczył” do nas Ojciec Daniel-Ange. Na łamach obszernie prezentujemy Jego sylwetkę, drogę życiową i coś, co chyba najtrafniej można określić jako „wspólnotę ducha”: z młodymi, z prześladowanymi, z przodkami, z całym Kościołem. Wspólnotę pełną młodzieńczego entuzjazmu i radości, ale także świadomą dziedzictwa i powołania. Bardzo dobrze ilustruje to scena, prawdopodobnie zapamiętana przez wszystkich obecnych w tym dniu na uroczystości w auli uniwersyteckiej: obdarowany przez studentów kwiatami, Ojciec Daniel-Ange podbiegł pod wiszący z boku sceny wizerunek Matki Bożej Częstochowskiej i podrzucił bukiet wysoko do góry, jakby chciał krzyknąć: „Maryjo, zobacz, to dla Ciebie te kwiaty!”. Wielka radość, wielka Postać i dziecięca pokora.

Piszemy również o uroczystości wręczenia jubileuszowej Księgi Pamiątkowej wieloletniemu rektorowi KUL, JE Księdzu Profesorowi Stanisławowi Wielgusowi. Jego kadencje przypadły na czas bardzo trudny: transformacja ustrojowa, urealnienie cen towarów, zmiany polityczne, społeczne i gospodarcze spowodowały, że zagrożenie bytu KUL było realne, a nie – jak powiedzielibyśmy dzisiejszym językiem – wirtualne. Jego przemyślane decyzje i mądre planowanie sprawiły, że zderzenie z nową rzeczywistością było dla nas mniej bolesne, niż mogłoby być w innych okolicznościach. Wdzięczni uczniowie i koledzy akademickim obyczajem przygotowali Księgę Pamiątkową z okazji 70. urodzin, a poprzedzającą wręczenie tomu laudację przedstawił wieloletni prorektor KUL Profesor Stanisław Kiczuk.

Bardzo serdecznie zachęcam do lektury.

Beata Górka – redaktor naczelny

Uchwała Senatu Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II z dnia 26 czerwca 2008 r. w sprawie nadania tytułu doktora honoris causa KUL o. Danielowi-Ange

Na podstawie § 10 ust. 2 Statutu KUL Senat Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, na wniosek Rady Wydziału Teologii z dnia 22 stycznia 2008 r., nadaje tytuł doktora honoris causa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II o. Danielowi-Ange'owi.

Nadaniem tego tytułu Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II pragnie wyrazić szacunek i głęboką wdzięczność dla działalności o. Daniela-Ange'a, który jako duszpasterz zakochany w Bożej miłości, poprzez swoją misyjną przedsiębiorczość i żywiołowe duszpasterstwo głosi młodym nadzieję, ukazując im pełną Ewangelię, zarówno wymagającą prawdy, jak i uwalniającą miłość.

Ojciec Daniel-Ange doktorem honoris causa KUL

24 kwietnia do naszej wspólnoty akademickiej został przyjęty O. Daniel-Ange de Maupeou d'Ableiges, ewangelizator, założyciel szkoły kontemplacji Jeunesse-Lumiere. Wśród gorących owacji odebrał doktorat honoris causa KUL. Promotorem doktoratu był ks. prof. Marek Chmielewski – „od naszego Laureata chcemy uczyć się „entuzjazmu głoszenia” i wręczając mu godność doktora honoris causa na zawsze włączamy go do naszego grona” – mówił.

Specjalnie na przyznanie doktoratu o. Daniel-Ange przygotował list do ludzi młodych „Wstań! Świat potrzebuje Twojej wierności, odwagi i radości!”. Książkę wydało Wydawnictwo Archidiecezji Lubelskiej „Gaudium”.

W uroczystości uczestniczyli: bezpośredni przełożony o. Daniela-Ange arcybiskup diecezji Albi Pierre Marie Carré, najstarszy brat laureata razem z żoną, a także przedstawiciele szkoły Jeunesse-Lumiere i filialnej Szkoły Dzieci Światłości z Łodzi.

Telegramy gratulacyjne nadesłali m.in. kard. Roger Etchegaray, abp Józef Michalik, kard. Stanisław Dziwisz, abp Stanisław Kowalczyk i Karl Dedecius.

Laudacja

wyłoszona przez ks. prof. Marka Chmielewskiego,
promotora doktoratu

„Człowiek naszych czasów chętniej słucha świadków, aniżeli nauczycieli; a jeśli słucha nauczycieli, to dlatego, że są świadkami”. Te słowa papieża Pawła VI z adhortacji apostolskiej *Evangelii nuntiandi* (nr 41) dobrze opisują życie i ewangelizacyjne dzieło o. Daniela-Ange, któremu Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II pragnie dziś nadać tytuł doktora *honoris causa*.

Rys biograficzny

Daniel-Ange de Maupeou d'Ableiges, znany powszechnie jako ojciec Daniel-Ange, urodził się 18 października 1932 roku w Brukseli. Miał bardzo pobożnych rodziców. Jego ojciec był oficerem marynarki francuskiej, matka zaś pilotem lotnictwa belgijskiego. Z uwagi na częstą zmianę miejsca zamieszkania i toczącą się II wojnę światową, swoją podstawową edukację odbywał w latach 1936-1949 w Szwajcarii i Anglii.

Datę 13 lipca 1946 roku nasz Bohater wspomina jako dzień, w którym odkrył swoje powołanie. Wieczorem, w małej kaplicy rodzinnego domu, w której zebrali się wszyscy: rodzice oraz trzej je-

go bracia, podczas wspólnej modlitwy, czternastoletni Daniel-Ange w głębi duszy usłyszał wezwanie: „Danielu-Ange'u! Czy chcesz pracować, kochać, żyć razem ze Mną? Czy chciałbyś tego?” Dokonał wtedy niezwykłego odkrycia, że Bóg liczy na niego, takiego właśnie, jakim wtedy był: nieśmiałego, zamkniętego w sobie, jękającego się i z tego powodu ocenianego w szkole dość nisko. Do oczu napłynęły łzy szczęścia... Zaniepokojonej matce wyjawiał powód swego wzruszenia. Wtedy ona przypomniała mu, że już w wieku 5 lat wyraził pragnienie, by w dorosłym życiu być przyjacielem Boga. Ta chwila skojarzyła mu się z przeżyciem młodego Samuela, o którym ojciec czytał mu z Biblii tego wieczoru. Dotychczasowe marzenia, by zostać dyrygentem i mistrzem narciarskim, gdyż w tych dziedzinach odnosił wtedy pewne sukcesy, okazały się mało ważne wobec chęci poświęcenia się wyłącznie Bogu.

Ponieważ od początku było dla niego jasne, że chodzi o życie kontemplatywne, rodzice Daniela-Ange'a wozili go do różnych klasztorów. Nie odnajdywał się w żadnym z nich: ani u zaprzyjaźnio-

nych dominikanów, ani w opactwie benedyktynów w Downside w Anglii, gdzie kontynuował naukę... Kiedy wreszcie 15 lipca 1949 roku przybył do opactwa św. Maurycego w Clervaux, w sercu Ardenów luksemburskich, od razu poczuł, że tu Bóg czeka na niego. Jednak przeor stwierdził, że jest za młody do życia monastycznego. Podobnie jak św. Teresa od Dzieciątka Jezus, udał się więc z matką do Rzymu, aby u papieża Piusa XII prosić o dyspensę. I choć papież odrzekł mu: „Poczekaj spokojnie godziny Pana”, to jednak pozostało w sercu głębokie wrażenie tego spotkania i dotyku rąk Namiestnika Chrystusa położonych na jego ramionach. W końcu, 31 marca 1950 roku, mając niespełna 18 lat, wstąpił do benedyktyńskiego klasztoru w Clervaux. W ostatni wieczór przez opuszczeniem na zawsze rodzinnego domu, Daniel-Ange zagrał swoim rodzicom na fortepianie kilka sonat Mozarta.

5 doktorat honoris causa KUL

Nazajutrz, a był to Wielki Piątek, matka zawiozła go do Clervaux. Przed wielkim krzyżem w przedsionku opactwa, na pożegnanie wyszeptła: „Urodziłeś się właśnie po to”. Wspominając po latach te chwile, nasz Laureat powiedział: „Niech będą błogosławieni moi rodzice, którzy przyjęli tak wielkodusznie tę zaskakującą interwencję Boga w moim życiu, a więc także w ich życiu...”.

Tydzień później, w niedzielę po Wielkanocy Daniel-Ange przywdział czarny benedyktyński habit. Od tamtej chwili nie przestała fascynować go liturgia, kontemplacja i życie pustelnicze.

Po odbyciu nowicjatu, w 1952 roku podjął studia filozoficzne w seminarium w Aix-en-Provence, które przerwał dla odbycia rocznej służby wojskowej w charakterze sanitariusza w szpitalu w Liège.

Zafascynowany przykładem życia Karola de Foucauld, poszukiwał bardziej radykalnej formy życia zakonnego i pustelniczego. W tym celu w 1955 roku przebywał u Małych Braci Jezusa w Saint-Maximin, po czym dwa lata później założył w Landes wspólnotę pod wezwaniem Matki Bożej od Ubogich, która to wspólnota nawiązywała swoim stylem życia do pierwotnego monastycyzmu. W tym czasie odbywał studia teologiczne u dominikanów w Tuluzie.

Nieoczekiwanie, z woli przełożonych 24 października 1958 roku wyjechał do Rwandy, aby tam zakładać podobną wspólnotę pustelniczą, najpierw w Crête Congo-Nil, a potem na wyspie jeziora Kivu. Pozostał tam przez ponad 12 lat. Gdy w 1970 roku wrócił do Europy w celu dokończenia studiów teologicznych na uniwersytecie we Fryburgu szwajcarskim, zetknął się z ruchem odnowy charyzmatycznej oraz in-

nymi nowymi zrzeczeniami katolickimi. Jednocześnie poznał z bliska problemy zagubionej moralnie młodzieży. W związku z tym właśnie napisał w jednej ze swoich książek: „Zobaczyłem z jednej strony potworną pustynię duchową, na której umierają z pragnienia miliony młodych ludzi, a z drugiej – te oazy życia, więc Bożej radości, jakimi są nowe wspólnoty”.

Po ukończeniu studiów, brat Daniel-Ange w latach 1976-1981 przebywał w pustelni w ramach istniejącej we Francji wspólnoty monastycznej „La Demeure Notre-Père” w alpejskiej miejscowości Ardèche. W tym czasie, bazując na poczynionych obserwacjach dotyczących kondycji moralnej społeczeństwa europejskiego, podjął niełatwą decyzję o zaangażowaniu się w pracę apostolską, przede wszystkim wśród młodzieży. W związku z tym na zakończenie 42. Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego w sanktuarium Matki Bożej w Lourdes 23 lipca 1981 roku, w wieku 49 lat przyjął święcenia kapłańskie z rąk kard. Bernardina Gantin († 2008), byłego dziekana Kolegium Kardynalskiego.

Niebawem o. Daniel-Ange rozpoczął intensywną działalność ewangelizacyjną, odwiedzając różne środowiska młodzieżowe w wielu krajach Europy, Ameryki i Afryki. W tym celu odbył dotychczas ponad 220 podróży ewangelizacyjnych do 42 krajów na 4 kontynentach. Po pie-restrojce, w 1990 roku kilka razy odwiedził Rosję, gdzie zafascynował się duchowością prawosławną i zawarł wiele serdecznych przyjaźni. Kilkaście razy był również w Polsce, zapraszany przez duszpasterzy i środowiska młodzieżowe. Wielokrotnie w książkach daje wyraz swojej szczególnej sympatii dla

Ojczyzny Jana Pawła II, którego postacią jest zauroczony. Z uznaniem wzmiankuje również nazwiska wybitnych Polaków, jak na przykład Prymasa Tysiąclecia czy Sługi Bożego ks. Jerzego Popiełuszki. W jednej z publikacji, zastanawiając się nad polityczno-kulturową dekadencją chrześcijańskiej Europy, wskazuje na nasz kraj jako ostoję nadziei i pisze: „Myślę o Polsce, epicentrum «trzęsienia ziemi», które spowodowało pęknięcia w komunistycznym imperium. Jak piękni są kapłani licznie przybywający do nas stamtąd na misje, niech im Bóg za to błogosławi”. O szczególnej sympatii o. Daniela-Ange’a dla naszej Ojczyzny świadczy wymownie specjalny list, który skierował do młodych w Polsce z okazji dzisiejszej uroczystości.

Na podstawie własnych doświadczeń, zwłaszcza po katechezie ewangelizacyjnej dla dwupółtysięcznej grupy młodzieży w liceum w Megève w 1981 roku, o. Daniel-Ange doszedł do wniosku, że skuteczną ewangelizację wśród młodych mogą prowadzić jedynie młodzi na zasadzie świadectwa życia. Wobec tego w Pratlong założył międzynarodową szkołę modlitwy i ewangelizacji pod nazwą „Młodość-Światło” (Jeunesse-Lumière), którą jako prywatne stowarzyszenie wiernych kanonicznie erygował 10 IX 1984 roku arcybiskup Albi.

Istotą tej szkoły jest wzajemna formacja duchowa ludzi w wieku 18-30 lat, realizowana pod opieką kapłana. Zapewnia ona odpowiednie przygotowanie teologiczne, zakorzenienie w modlitwie liturgicznej i osobistej, dając zarazem możliwość doświadczenia życia braterskiego, jako koniecznego wsparcia w pracy ewangelizacyjnej. Przez szkołę Jeunesse-Lumière, której liczne ośrodki powstały w wielu krajach na świecie, do tej pory przeszło około 700 osób z 54 krajów. Spośród nich 30 zostało księżmi, 70 podjęło życie konsekrowane, a ponad 300 zawarło sakrament małżeństwa. Od 2004 roku Szkoła Jeunesse-Lumière ma również swoją placówkę w Polsce na terenie Archidiecezji Łódzkiej. Pod nazwą „Katolicka Szkoła Kontemplacji i Ewangelizacji Młodych «Dzieci Światłości»” z błogosławieństwem abp. Władysława Ziółka prowadzi ją absolwent KUL – ks. dr Grzegorz Korczak.

Działalność ewangelizacyjna

Szczęśliwym zbiegiem okoliczności uroczyste wręczenie doktoratu *honoris causa* Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II ojcu Danielowi-Ange’owi przypada w Roku św. Pawła, który o sobie powiedział: „Biada mi, gdybym nie głosił ewange-

lii” (1 Kor 9, 16). Jest to również wewnętrzny imperatyw moralno-duchowy dzisiejszego Laureata. Ojciec Daniel-Ange, pomimo zaawansowanego wieku, wciąż bowiem prowadzi niezwykle rozległą działalność ewangelizacyjną i publicystyczną.

Zgodnie z tym, co sam Laureat mówi w jednym ze świadectw na temat swojej działalności, można w niej wskazać pięć zasadniczych obszarów. Na pierwszym miejscu jest Szkoła Jeunesse-Lumière, następnie niezliczone podróże apostołskie, dalej pisanie książek, indywidualna korespondencja i wreszcie liczne kontakty ekumeniczne. Wszystko to ma swoje zakorzenienie w modlitwie i głęboko wpisuje się w największą pasję jego życia, jaką jest troska o jedność Kościoła Chrystusowego.

Wspominając młodzieńcze zamiłowanie do muzyki, zwłaszcza organowej, o. Daniel-Ange wymienione tu obszary aktywności ewangelizatorskiej porównuje do symfonii granej na pięciu klawiaturach, przy czym życie pustelnicze i modlitwa to jak gra na klawiaturze pedałowej, która – jak sam zauważa – „daje najgłębsze dźwięki i wspiera «od spodu» inne granie”.

Dla przykładu warto zaznaczyć, że do tej pory wygłosił rekolekcje dla seminarzystów i kapłanów w około 20 krajach, a we wrześniu 1990 roku w Rzymie w Auli Pawła VI dla ponad 6 tysięcy księży ze 100 krajów. Nie rezygnując z życia pustelniczego, regularnie odwiedza placówki założonej przez siebie Szkoły Jeunesse-Lumière i prowadzi trwające od 8 do 10 dni misje ewangelizacyjne, adresowane przede wszystkim do młodych. Można o nim powiedzieć, że jest współczesnym prorokiem

Jonaszem, niezmordowanie nawołującym europejską Niniwę do opamiętania i nawrócenia, a więc do postawienia Chrystusa w centrum życia. On sam wyznaje: „Moje słowa będą tylko czczą paplaniną albo bełkotem, jeśli nie zostaną oparte na osobistych przeżyciach. Ja nie głoszę jakiegś dobrej nowiny, lecz Tego, który jest uosobieniem i Dobroci, i Nowiny”.

Swoje przemyślenia i doświadczenie duchowe o. Daniel-Ange zawarł w 68 książkach, spośród których 22 ukazało się w języku polskim, niekiedy w kilku wydaniach. Cieszą się one wielką popularnością wśród młodzieży. Ponadto, regularnie współpracuje z różnymi czasopismami, np. „Familie chrétienne”, „France Catholique”, „Christicity” i „Serviam”. O swoich książkach powiedział, że jedne (te grubsze) są jak „dania podstawowe”, inne zaś (te cieńsze) jak „przystawki” oraz „desery”. Pierwsze z nich, zwykle pisane w samotności i w klimacie modlitwy, dotyczą problemów dręczących współczesnego chrześcijanina. Z tej racji mają one wybitnie charakter teologiczno-duchowy i obfitują w cytaty z Pisma Świętego oraz wielkiej tradycji duchowej chrześcijańskiego Wschodu i Zachodu. Te drugie natomiast, nierzadko pisane w podróży, skierowane są przede wszystkim do młodych w celu przybliżenia im tajemnicy Chrystusa i Jego miłości. Za „dania deserowe” Autor uważa swoje książki poświęcone świętym i współczesnym świadkom wiary.

Wspomniane teksty nie są ściśle naukowe, lecz mają formę przyjacielskiego, spontanicznego dialogu, przesyconego żarliwym świadectwem człowieka, który doświadczwszy Bożej miłości pragnie innym pomóc odkryć, że „Bóg jest mi-

łością” (1 J 4, 8). W tym upatruje zasadniczy sens działalności ewangelizacyjnej, zgodnie z tym, co Jan Paweł II napisał w posynodalnej adhortacji apostołskiej *Christifideles laici*, że „człowiek jest kochany przez Boga! Oto proste, a jakże przejmujące Orędzie, które Kościół jest winien człowiekowi. Każdy chrześcijanin może i musi słowem oraz życiem głosić: Bóg cię kocha, Chrystus przyszedł dla ciebie, Chrystus dla ciebie jest «Drogą, i Prawdą, i Życiem!» (J 14, 6)” (nr 34). W braku doświadczenia miłości Bożej i ludzkiej o. Daniel-Ange upatruje bowiem głównego źródła zagubienia współczesnego człowieka, szczególnie młodego. Ponieważ publikacje o. Daniela-Ange’a mają charakter mistagogiczny, obfitują w treści biblijne, czy to w postaci dosłownych cytatów, parafraz czy aluzji. Autor, znając ewangelizacyjną moc prawdy i posłuszeństwa, wiernie trzyma się nauczania Kościoła, ze szczególnym podkreśleniem refleksji etycznej Jana Pawła II w zakresie ludzkiej seksualności. Daje także wyraz swego zamiłowania do literatury patrystycznej. Nade wszystko jednak jego teksty przesycone są świadectwami o tym, że świętość możliwa jest *hic et nunc*. Dzieląc się swoim doświadczeniem ewangelizacyjnym, w jednej z książek wyznaje: „Osobiście wzbogacam moje nauki konkretnymi i prawdziwymi świadectwami, które często są bardzo poruszające, lub krótkimi przypowieściami. [...] Sprawia mi niewysłowioną radość przekazywanie Bożych prawd z jednego pokolenia na drugie, często omijając jedno pokolenie: rodziców, spoganiałych lub przeciwnych chrześcijaństwu. [...] Niezmierną radość sprawia mi przekazywanie wielkiej teologii Ojców Kościoła, doktorów

i papieżu, choć nie zawsze wymieniam ich z imienia”.

W swoich publikacjach i przepowiadaniu ewangelizacyjnym niezmordowanie podejmuje najbardziej poruszające młodzież tematy piękna, prawdy, czystości i wstrzemięźliwości seksualnej w imię prawdziwej miłości, poszanowania godności osoby i tolerancji, wskazując przy tym na konieczność modlitwy i doświadczenia realnej obecności Chrystusa w sakramentach, zwłaszcza w Eucharystii, oraz we wspólnocie Kościoła. Wskazując na wzór Maryi i św. Józefa, w sposób bardzo zdecydowany opowiada się za czystością przedmażeńską i trwałością instytucji rodziny jako trwałego związku mężczyzny i kobiety, występuje w obronie życia nie narodzonych oraz przeciwko eutanazji i wszelkim manipulacjom genetycznym. Na te tematy często zabierał odważnie głos na forum publicznym w różnych krajach.

Osobiście angażował się w dzieło pojednania zwaśnionych plemion po wojnie rwandyjskiej w 1994 roku, która w ciągu zaledwie stu dni pochłonęła około miliona ofiar z plemienia Tutsi. Ojciec Daniel-Ange, do głębi poruszony tą hekatombą, w książkach i wystąpieniach wielokrotnie stawia wiarę męczenników rwandyjskich za wzór do naśladowania.

Jak wspomniano, od początku swojej działalności ewangelizacyjnej zafascynowany jest postacią Jana Pawła II, z którym kilkakrotnie spotkał się osobiście. Miał też szczęście koncelebrować

Mszę świętą sprawowaną przez Papieża w jego prywatnej kaplicy. Nierzadko towarzysząc jego podróżom apostołskim po całym świecie, a w Kazachstanie przygotowując młodzież na spotkanie z Papieżem, skrzętnie gromadził różne spostrzeżenia i anegdoty. Opublikował je w książce pt. „Śmiać się i płakać z Janem Pawłem II. «Kwiatki» prawdziwe”. Jest to pośmiertny hołd złożony temu wielkiemu Prorokowi naszych czasów. We wstępie do wspomnianej książki nasz Laureat wyznaje: „Jedną trzecią mojego ziemskiego bytowania przeżyłem razem z nim, dzień po dniu. Nieustannie karmiłem się niezliczonymi tekstami tego prawdziwego doktora Kościoła, których znakomitą większość przeczytałem. [...] Jego myśl zatem rozświetlała moją. Jego słowo zapładniało moje. Jego działania pobudzały moje. Intensywnie odbierałem wszystko, co mówił, głosił i czego nauczał z tak wielką mocą. Moja modlitwa nieustannie łączyła się głęboko z jego modlitwą. Był i pozostał moim mistrzem. Był i pozostaje moim ojcem w Duchu. Ośmieliłem się nazwać tę więź prawdziwą komunią duszy i serca, prawdziwym pokrewieństwem. Tak, ileż tu tajemniczych związków!”.

Do owych „tajemniczych związków” z Papieżem należy dopisać również dzisiejsze wydarzenie nadania o. Danielowi-Ange’owi doktoratu honoris causa naszego Uniwersytetu. Ma ono bowiem miejsce niemal w przededniu trzydziestolecia pierwszej pielgrzymki Jana Pawła II do Ojczyzny, która zapoczątkowała proces dziejowych przemian w Polsce

i w Europie. Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II natychmiast po śmierci tego Wielkiego Polaka przyjął jego imię i dokłada wszelkich starań, aby realizując swoją dewizę „Deo et Patriae”, pozostać wiernym temu systemowi wartości, który słowem i przykładem kard. Wojtyła pozostawił nam najpierw tu, jako nasz profesor przez prawie ćwierć wieku, a potem ukazywał całemu światu z katedry św. Piotra.

Dzisiejszy Laureat przez głoszenie Boga jako Miłości, odwiecznej Prawdy i źródła Życia, przez swój głęboki personalizm, który każe mu z szacunkiem odnosić się do każdego człowieka jako umiłowanego dziecka Bożego, i przez przyjaźń, jaką obdarza szczególnie ludzi młodych, wpisuje się w posłannictwo naszej Alma Mater, do której – tuż obok, na dziedzińcu – 9 czerwca 1987 roku Jan Paweł II powiedział: „Uniwersytecie, służ Prawdzie!” Miłość prawdy zawsze bowiem pozostaje w służbie człowiekowi. Przez to, co o. Daniel-Ange głosi i czyni w zakresie ewangelizacji oraz promocji wartości osoby od dziś staje się pełnoprawnym członkiem naszej społeczności akademickiej.

Tylko Bóg, przenikający głębiny ludzkiego serca (por. Ps 139, 1-2; J 2, 25), wie, jak wiele dobra w świecie dokonało się za sprawą ojca Daniela-Ange’a. Jeśli z racji dzisiejszej uroczystości podkreślamy jego osiągnięcia i zasługi, czym zapewne Drogi Laureat jako człowiek wielkiej prostoty i pokory jest bardzo zadowolony, to nie dla próżnej chwały, lecz dla wzmocnienia i upowszechnienia tego dzieła, któremu od dziecka poświęcił swoje życie, odpowiadając wielkodusznie na Boże powołanie. Jeśli – jak napisał w jednej z książek – „ewangelizacja jest pierwszym z Boskich uczynków miłosierdzia”, to niech przez to dzisiejsze wydarzenie choć w części spełni się jego marzenie. A jest nim: „Przez tydzień nadawać Program 2 przez «światowizję». Sprowokować zachwycenie: nic nie jest tak zaraźliwe jak miłość, która ma oblicze Boga. Wszędzie byłoby widać ludzi, którzy dzielą się tym, co posiadają, i samymi sobą, śpiewają i kochają”.

My zaś, jako społeczność Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, nadając ojcu Danielowi-Ange’owi tytuł doktora *honoris causa*, wyrażamy radość i dumę, że powiększa się znakomite grono wybitnych, znanych i cenionych w świecie osobistości, które zgodnie z misją naszej Uczelni, niezmordowanie służą prawdzie Ewangelii, przyczyniają się do promocji godności osoby ludzkiej oraz współtworzą chrześcijańską kulturę życia i miłości.

„Nie chcę mówić do Was jak doktor, ponieważ jeszcze nie jestem przyzwyczajony do tego tytułu, ale chcę do Was mówić jak dziecko Boże” – powiedział rozpoczynając swoje niezwykle emocjonalne wystąpienie O. Daniel-Ange. Przedstawiamy przygotowany przez niego okolicznościowy wykład:

Wielkim wzruszeniem napelnia mnie fakt, iż to właśnie Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II podjął ryzyko przyznania mi tytułu doktora honoris causa. Wiem, jak strategiczną rolę pełniła Wasza uczelnia w trudnych czasach dyktatury komunistycznej, aż po dramatyczny okres stanu wojennego. To Katolicki Uniwersytet Lubelski był jedynym otwartym uniwersytecie katolickim w imperium komunistycznym, które obejmowało jedną trzecią kuli ziemskiej. Świecił on jak latarnia morska w ciemnościach totalitaryzmu i dehumanizacji człowieczeństwa.

W szerokości geograficznej między Monachium a Manilą, a długości między biegunem północnym a Bejrutem, nie było innego uniwersytetu tego typu. Zachowaliście nienaruszony płomień Prawdy, gwiazdę wskazującą Jedyne Królewskie Dziecko. Jakiż to znak dla mnie, który od czasów młodości pasjonowałem się Kościołem prześladowanym przez reżim komunistyczny!

Chciałbym oddać tu cześć tym wszystkim, którzy nauczali, czy studiowali w tych heroicznych warunkach, w tragicznych godzinach historii Waszego na-

rodu męczenników, a w sposób szczególny wszystkim profesorom i studentom – ofiarom kulturalnego ludobójstwa, które zdziesiątkowało Wasz Naród.

Jak można zapomnieć ofiary z Katynia, gdzie byłem na pielgrzymce. Oni są pośród moich pierwszych zaproszonych na dzisiejszy dzień. Są w chwale, jak więc można wątpić w ich niewidzialną, ale jakże realną, obecność.

Cześć ich pamięci!

Przypominam ich tutaj moim przyjaciółom z Europy Zachodniej, bo to ofiary zasłony ciszy – wstydu naszych Kościołów zachodnich, która otaczała te prześladowania, aż do czasu przybycia Arcybiskupa Krakowa na stolicę Piotrową.

Kocham i podziwiam Wasz Uniwersytet również dlatego, iż jest mostem pomiędzy dwoma prądami – wschodnim i zachodnim – jednej i tej samej rzeki, którą jest nasza Tradycja Kościoła. Jan Paweł II lubił nawiązywać do kaplicy na Zamku Lubelskim, gdzie sztuka rusko-bizantyjska wspaniale weszła w mariaż z architekturą romańską. Kaplica ta jest dedykowana tajemnicy Trójcy Przenajświętszej. Czyż to nie znak?

Szczególnie pozdrawiam przedstawicieli Waszego sąsiada – Katolickiego Uniwersytetu Ukrainy – odważnie wskrzeszonego z ruin i daleko promieniującego swoim światłem. Wasze dwa źródła Bożej Mądrości, w ich wzajemnym uzupełnianiu się dobrze ukazują oddychanie dwoma płucami, tak cenne dla Jana Pawła II.

Pozdrawiam gorąco wszystkich tu obecnych moich braci prawosławnych i grekokatolików. Wiecie, do jakiego stopnia komunizm pomiędzy naszymi siostrzanymi Kościołami jest jedną z wielkich pasji mojego życia. Jedność ta zakorzenia się w połączonej krwi męczenników przełanej razem za wyznawanie tego samego, naszego Pana Jezusa.

I jakby tego było mało, Wasz Uniwersytet został na zawsze naznaczony nauczaniem, przez 24 lata, jednego z wielkich mistrzów Bożej Mądrości: niejakego Księdza, potem Biskupa i Kardynała – Karola Wojtyły. Tego, który miał się stać na przełomie drugiego tysiąclecia Prorokiem Prawdy, Świadkiem Życia, Ojcem dla ludzkości, a szczególnie dla młodych.

Wiemy, jak bardzo nauczanie Jana Pawła II czerpało z doświadczenia jego 24 lat spędzonych tu, w Lublinie. To błogosławione miejsce, które kochał do tego stopnia, że pozostawiał Kraków, by spędzać noce w pociągu na modlitwie, potem całe dni być całkowicie zasłuchanym w swoich studentów.

(Jeżeli mógłby to zrobić, co miesiąc wracałby tu także wtedy, gdy został biskupem Rzymu!!!)

Teraz, gdy nie jest już ograniczony przez barierę czasu i przestrzeni, może rozwijać swoją misję na poziomie globu. Podróże apostołskie tu na ziemi były jedynie próbą generalną. Tak więc, nie wątpię ani przez chwilę w Jego obecność pośród nas. Odczuwam Go tutaj z tym samym dobrym uśmiechem ze słynnego zdjęcia, wykonanego podczas pierwszej Jego wizyty tutaj jako papieża. On już nigdy nie będzie miał 84 lat. W wiecznej młodości Boga wszedł w pokolenie Jana Pawła II, które jest Jego najpiękniejszym dziedzictwem pozostawionym Kościołowi.

Mimo, że nie miałem zaszczytu być tu, w Jego szkole, przez 26 lat swojego pontyfikatu On był moim mistrzem, jak nikt inny. Karmiłem się Jego dziełami, zgłębiałem myśli, jednociłem z Jego modlitwą, współodczuwałem z Jego sercem, moje życie było wytyczane przez ważne wydarzenia z Jego apostołstwa. Próbowałem utrwaląć Jego nauczanie do młodych w około 40 krajach. Podczas moich podróży przekazując Jego myśli, rzucając płomienne zachęty, zwyczajnie jedynie pożyczałem Jemu swój ubogi głos.

Oto teraz jestem tutaj, u źródła tego wszystkiego.

Jak nie widzieć w tym doktoracie radosnego mruknięcia okiem z Jego strony! Naprawdę zrobił mi niezły kawał, miał zresztą do tego charyzmat!

Przybyłem tu, by Jego odnaleźć. Spośród wszystkich zaproszonych On jest pierwszym oczywiście.

Jemu cześć!

(Prosta obecność duchowego brata, który stał się Jego „żywą relikwią”: naszego drogiego Kardynała Stanisława Dziwisza jest w tym kontekście szczególnym znakiem).

Tytuł doktora honoris causa nie jest nadawany jedynie mojej osobie. Pragnę, by był razem ze mną i po przez mnie przyznany:

- Innym mistrzom – nauczycielom filozofii i teologii. Wymienię tego, który najbardziej mnie naznaaczył, z Uniwersytetu we Fryburgu: drogi Kardynał Charles Journet, który przyjeżdżał, by szukać swojego światła u niewidomych w Laskach, a z kolejnego pokolenia umiłowany Kardynał Christoph Schönborn.

Im cześć!

- Dzieciom, nawet bardzo małym, które były moimi bardzo szczególnymi mistrzami, bo Duch Święty dawał im słowa olśniewające, godne Ojców Kościoła. Tak bardzo jest prawdą, że Słowo – Małe Dziecko objawia swoje tajemnice najmniejszym. To wzbudza w drzeniu Ducha Jezusowe, i nasze także, radosne uwielbienie Ojca.

Im cześć!

- Sekretarkom i wydawcom, tłumaczom tu obecnym i tym wszystkim, dzięki którym mogło zostać opublikowanych i upowszechnionych około 60 moich książek.

Wam cześć!

- Wszystkim tym, którzy przez 25 lat tak bardzo mi pomagali, wspierali, dodawali odwagi i otaczali troską w tym małym dziele ewangelizacji młodych, którym są nasze szkoły modlitwy i ewangelizacji Młodzi – Światło. Wielu z nich jest tu dzisiaj.

Wam cześć!

W szczególny sposób ten doktorat niechaj zostanie przyznany tym setkom młodych, którzy hojnie dali Bogu rok, dwa lub trzy lata ze swojej młodości na służbę misji Kościoła w naszych różnych szkołach.

Miałem łaskę żyć w ich szkole. Pan poprzez nich dawał mi zapal modlitwy, apostołski dynamizm, zaraźliwą radość, entuzjazm młodości i hojność w miłości braterskiej. Moje książki są jedynie echem tego wszystkiego, czym oni mnie obdarowali. Byli dla mnie świadkami wiecznej młodości Boga (Jan Paweł II). Wszyscy oni zamieszkują nieustannie w moim sercu. Wielu przybyło tu dzisiaj, by być przedstawicielami mi innych.

Wam cześć!

Jaką radością było dla mnie, że tu, na polskiej ziemi, powstała Szkoła Dzieci Światłości. To wyraz tego, jak wiele młodzi Zachodu zawdzięczają odważnej młodzieży polskiej. Chciałbym tu wymienić szczególnie Marysię oraz drogiego księdza Grzegorza, który przez swój doktorat na temat duchowości ruchu Młodzi – Światło w pewnym sensie niechcący przygotował dzisiejszy dzień.

Cześć Wam wszystkim!

Jeszcze raz chciałbym podziękować Wam wszystkim, osoby ukryte, niewidoczne: liczni chorzy, niepełnosprawni, tak hojnie ofiarowujący swoje cierpienia w intencji mojej posługi apostołskiej wśród młodych. Jeżeli mogła ona przynieść jakieś owoce – mam tego pełną świadomość – to tylko dzięki Wam, którzy sialiście ziarno w sekrecie Waszej ofiary zjednoczonej z ofiarą Pana w Eucharystii.

Wam cześć!

Dziękuję także Wam wszystkim, którzy nazaczyliście ziemski etap mojego istnienia i przez których pro-

mieniowało na mnie Światło Pana. To tysiące świadków, z którymi dane mi było żyć, spotykać się podczas moich podróży apostołskich lub lat życia monastycznego.

Byłaby tu potrzebna długa litania imion i cały orszak twarzy. Chciałbym wspomnieć tylko jednego, który pozostaje dla mnie wyjątkowym kapłanem, jakby pierwszym kapłanem trzeciego tysiąclecia: Wasz, nasz umiłowany Ksiądz Jerzy Popiełuszko.

Jemu i im wszystkim cześć!

Jak zapomnieć także o Was, wszystkich moich przodkach, którzy wprowadziliście mnie w chrześcijaństwo, którzy zrodziliście mnie przez pokorną, a niekiedy heroiczną, wierność Panu. Bez Was nie byłbym tym, kim jestem. Chciałbym zacząć od moich drogich Rodziców: Gastona i Hedwigi, jesteście z pewnością pośród pierwszych moich zaproszonych na dzisiejszy dzień. Dziś przypada także rocznica Waszego ślubu, osiemdziesiąta! O, wspaniała komunio świętych, o wspaniałe świętych obcowanie!

Wam cześć!

A teraz Wam, młodzi z Polski, chciałbym pozostać wezwaniem, z głębi mojego serca. Błagam Was, nie utracie nigdy Waszego wspaniałego dziedzictwa świętości i Bożego piękna. Przeciwnie, rozwijajcie do maksimum potencjał chrzcielny Waszego narodu. Bądźcie godni Waszych męczenników, tych którzy byli więzieni, torturowani, masakrowani, by nigdy płomień Prawdy nie zgasł w Europie i na świecie. Bądźcie na miarę Waszych rodziców i dziadków, którzy byli tak

odważni, że nie ulegli presji, by wyprzec się swojej wiary i Kościoła, którzy za wielką cenę pozostali wierni swojemu Bogu.

To są Wasi Ojcowie wiary. Oni zrodzili Was poprzez swoje łzy, modlitwę, wierność przekonaniom i siłę ducha.

Wy jesteście ich dziećmi!

Oni na Was liczą!

Nie zmarnujcie ich ofiary, błagam Was!

Młodzi z całej Europy mają oczy wciąż zwrócone ku Polsce i krajom sąsiadującym, które przeszły przez ciężką próbę ognia i krwi.

Oni liczą na Waszą niezachwianą wierność Chrystusowi i Jego Kościołowi.

Na zakończenie chciałbym wybrać hasło, dewizę czy słowo rozkazu. Bez wahania rzucam trzy olśniewające słowa: *Caritas congaudet Veritati* (1 Kor, 13). Miłość i Prawda, nierozdzielne bliźniaczki, czerpiące radość z siebie nawzajem.

Miłość jest radością Prawdy. Prawda jest radością Miłości. Trwają tu w uścisku radość rozumu z radością serca. Gdy zostaną rozdzielone, nie będą już źródłem tajemnicy Bożej radości. Miłość Boża to ożywcza krew. Prawda to szkielet nadający strukturę ciału. Gdy zostaną rozdzielone, zostaje śmierć.

To było jednym z sekretów naszego Jana Pawła II – by po raz ostatni wrócić do Niego – sekretów powierzonych młodym z pełnym zaufaniem – Prawda, Prawda w pełni, Prawda, do której każdy ma prawo, by żyć. Zawsze jednak wewnątrz autentycznej Miłości, Miłości, która pragnie dla każdego wiecznego piękna, świętości Bożej – jednym słowem – jego przeobstwień. I nic mniej, niż to.

20 kwietnia miało miejsce uroczyste wręczenie Księgi Jubileuszowej „Gaudium in litteris” Księdzu Arcybiskupowi Profesorowi Stanisławowi Wielgusowi (Rektorowi KUL w latach 1989-1998). Uroczystość rozpoczęła się mszą św. w Kościele Akademickim KUL pod przewodnictwem ks. abp. Józefa Życińskiego. Poniżej przedstawiamy okolicznościowe przemówienie prof. Stanisława Kiczuka (prorektora KUL w latach 1989-1998):

Ks. Prof. Stanisław Wielgus jako Rektor KUL

Wszystko ma swój czas. Katolicki Uniwersytet Lubelski miał czas dojrzwania, czas stabilizacji i spokoju (1933-1939), czas wojny, czas odbudowy, czas trudnego trwania, czas drugiej odbudowy oraz czas bujnego rozwoju. W roku akademickim 1934/1935 w KUL studiowało 945 studentów (w tym ze wsi 288). Liczba studentów KUL w roku akademickim 1936/1937 wynosiła 1201 osób (w tym ze wsi 304). W latach 60-tych XX w. każdego roku akademickiego w KUL studiowało około 2 tysięcy studentów. W roku 1967/1968 było ich 1674. W roku akademickim 1988/1989 liczba studentów KUL wynosiła 4136 osób. Zwiększenie liczby studentów do ponad 4 tysięcy osób było możliwe dzięki temu, że za czasów rektorowania ks. prof. dr. hab. A. M. Krąpca gmach główny KUL został pogłębiony. Poczyniono wykopy pod skrzydłem wschodnim i zachodnim tegoż gmachu, aby tam, w piwnicach, u-

kować nowe pomieszczenia dydaktyczne. KUL wówczas nie uzyskał zezwoleń na rozbudowę wszcz. Z trudnością uzyskano zezwolenie na nadbudówki dla celów dydaktycznych nad skrzydłem wschodnim i zachodnim. Te nadbudówki nie mogły jednak mieć charakteru kondygnacji. Musiały być niższe niż kondygnacja i nie mogły mieć sufitu równoległego do podłogi. W latach siedemdziesiątych XX w. został zbudowany tylko nowy budynek frontowy, ale stanął on zamiast pękającego gmachu, który w tym samym miejscu funkcjonował wcześniej jako budynek dydaktyczny.

Za czasów rektorowania bp. prof. dr. hab. P. Hemperka i bp. prof. dr. hab. J. Śrutwy zbudowano na Poczekajce dom akademicki dla dziewcząt na około 900 osób. Wszystko to sprawiło, że KUL mógł kształcić każdego roku około 4 tysięcy studentów.

W maju 1989 r. na rektora KUL został wybrany przez Senat Akademicki KUL

ks. prof. dr. hab. Stanisław Wielgus, który w roku akademickim 1988/1989 był prorektorem KUL do spraw studenckich. W dniu 4 czerwca 1989 r. odbyły się w Polsce wybory do Sejmu i Senatu. Zmienił się ustrój polityczny w Polsce. Przestały obowiązywać limity na poszczególne kierunki studiów w KUL. Do studiowania w naszej Uczelni zgłaszało się bardzo dużo młodzieży.

W okresie PRL KUL nie otrzymywał z budżetu państwa żadnych dotacji pieniężnych. Faktem jest jednak, że KUL mógł kupować przydziały żywności, przydziały papieru, przydziały materiałów budowlanych, książki itp. w tych samych sklepach, w których czynili zakupy wszyscy obywatele PRL i w których swoje zamówienia realizowały uczelnie państwowe. W tych sklepach artykuły były dotowane z budżetu państwa, gdyż ceny sprzedawanych artykułów musiały być dostosowane do niskich pensji Polaków, a więc były niższe niż ceny analogicznych produktów w krajach Zachodu. (Obywatele państw zachodnich, odwiedzając Polskę w owych czasach, musieli wymieniać określone kwoty swych walut na polską walutę, ale po takim – niskim – kursie, aby budżet PRL mógł otrzymać należność za dotację do towarów, które obcy obywatel kupował w Polsce.) Z racji m.in. osobliwej polityki cenowej i wynagrodzeniowej ówczesnego państwa polskiego KUL, mając niezbyt wielkie fundusze, pochodzące z trzech *tac* corocznie zbieranych w kościołach w całej Polsce i z dwóch zbiorów do puszek wystawianych w kościołach, mógł się skromnie utrzymywać. Z chwilą wejścia naszego kraju na tory gospodarki rynkowej państwo polskie przestało dotować książki, papier, itp. Na przykład żywność – z punktu widzenia konsumenta – zdrożała wówczas wielo-

krotnie. Ponadto zapanowała w Polsce wielka inflacja. Środki pieniężne, które zostały zebrane, przykładowo, na tacie w sierpniu i musiały wystarczyć do końca roku kalendarzowego, traciły z każdym tygodniem swoją siłę nabywczą. Nie było szans na utrzymanie Uniwersytetu w tych warunkach (W styczniu 1989 r. pełny koszt utrzymania Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego wynosił 113 milionów złotych, a w styczniu 1990 r. na ten cel trzeba było wydać już 822 miliony złotych).

Zważywszy na okoliczność, że rodzice studentów KUL płacą podatki do budżetu państwa polskiego (tak też czynią pracownicy KUL), ks. rektor Wielgus zwrócił się do Sejmu i Senatu RP z prośbą o udzielenie KUL-owi pomocy finansowej z budżetu państwa. Faktem jest, że przed II wojną światową KUL otrzymywał pomoc finansową ze skarbu państwa, a władze PRL nie stworzyły dla KUL oddzielnych sklepów, w których towary byłyby sprzedawane po wyższych cenach niż w sklepach, gdzie zakupy czynili wszyscy Polacy. Tam zaś, jak wyżej wspomniano, w grę wchodziła dotacja z budżetu państwa polskiego.

Trzeba jednak zauważyć, że zanim Rektor KUL wszedł w kontakt z Parlamentem RP w celu zaradzenia problemom finansowym Uniwersytetu, została powołana Fundacja Rozwoju Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Starania o ustanowienie takiej fundacji rozpoczęto tuż po wyborach na rektora, w maju 1989 r., na co wyraził zgodę urzędujący do dnia 31 sierpnia 1989 r. rektor KUL, bp prof. dr hab. Jan Śrutwa. Trzeba było przede wszystkim przestudiować obowiązujące wówczas przepisy prawne dotyczące fundacji. Na podstawie tych przepisów, z pomocą prawników, został przygotowany statut Fundacji Rozwoju KUL. Faktem jest, że już 29 czerwca 1989 r. Jego Eminencja Józef Kardynał Glemp, Prymas Polski, usta-

nowił Fundację Rozwoju Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego o szerokich możliwościach działania, która to Fundacja prosperuje do dnia dzisiejszego.

Po objęciu funkcji rektora KUL, w dniu 1 września 1989 r., ks. prof. Wielgus wiele uwagi poświęcił odzyskaniu przez KUL nieruchomości, które zostały zabrane naszemu Uniwersytetowi w różnych latach przez władze PRL. Rektor KUL działał, opierając się na ustawie z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła katolickiego w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. W tej ustawie, wśród osób prawnych Kościoła Katolickiego, na pierwszym miejscu jest wymieniony Katolicki Uniwersytet Lubelski. Za utracone nieruchomości udało się otrzymać m.in. nieruchomości przy ul. Staszica nr 3 w Lublinie, udało się odzyskać ok 5 ha gruntów na Poczekajce, na których to gruntach władze PRL założyły ogródki działkowe. Druga część gruntów na Poczekajce – też około 5 ha – nie została odzyskana, gdyż wybudowano tam szpital. Odzyskiwanie gruntów, na których znajdowały się ogródki działkowe, odbywało się z wielkim trudem.

KUL musiał zapłacić za drzewa owocowe i krzewy, które użytkownicy posadzili na działkach. W Lublinie odzyskany też został gmach, na którym przez kilkanaście lat widniał napis „Collegium Anatomicum”, a gdzie dziś znajduje się *Collegium Iuridicum*, należące do KUL. Odzyskano też plac wokół tego gmachu.

Godnym odnotowania jest fakt, że za czasu rektorowania ks. prof. Wielgusa nastąpiło przywrócenie majątków (grunty i zabudowa) byłej *Fundacji Potulickiej im. Anieli hr. Potulickiej* Katolickiemu Uniwersytetowi Lubelskiemu. Ta Fundacja została zlikwidowana w roku 1948 przez władze ówczesnej Polski. W czerwcu 1991 r. Rektor i Senat KUL, wykonując wolę Anieli hr. Potulickiej, powołali do życia fundację, dając jej nazwę zbliżoną do pierwotnej: „Fundacja Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego imienia Anieli hrabiny Potulickiej”. Powstała Fundacja otrzymała majątek po PGR-ach z wielkimi długami, które spłacała aż do roku 2005.

Należy podkreślić, że w czasie pełnienia funkcji rektora przez ks. prof. Wielgusa dokonano w odpowiednich urzędach – aczkolwiek z wielkim trudem – regulacji prawnych, czyniących KUL prawowitym właścicielem ważnych dla naszego Uniwersytetu nieruchomości.

Po roku 1989, m.in. w związku z wielką inflacją, na co zwrócono uwagę, KUL znalazł się w wielkich kłopotach finansowych. Dotychczasowy – już ukazany – sposób finansowania KUL, dostosowany do gospodarki PRL, w nowych warunkach musiał ulec zmianie. Parlament RP, informowany przez Rektora KUL o sytuacji finansowej Uniwersytetu kształtującego nieodpłatnie polską młodzież, uchwalił w dniu 12 września 1990 r. ustawę o szkolnictwie wyższym, w której artykuł pierwszy otrzymał następujące brzmienie:

„Art. 1.

1. Ustawę stosuje się do państwowych szkół wyższych, z wyjątkiem szkół wyższych, których status określa ustawa o wyższym szkolnictwie wojskowym.

2. Ustawę stosuje się do niepaństwowych szkół wyższych, jeżeli jej przepisy lub przepisy innych ustaw nie stanowią inaczej.

3. Ustawy nie stosuje się do szkół wyższych i wyższych seminariów duchownych, prowadzonych przez Kościół Katolicki, z *wyłączeniem* Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, a także do szkół wyższych i wyższych seminariów duchownych, prowadzonych przez inne kościoły i związki wyznaniowe, chyba że ustawy lub umowy między Rządem a właściwymi władzami Kościoła Katolickiego lub właściwymi władzami innych kościołów i związków wyznaniowych stanowią inaczej”.

Z kolei w artykule 25, w ustępie 1, tej ustawy zapisano, że przepisy artykułu 24, dotyczące finansowania z budżetu państwa uczelni państwowych, mogą być stosowane odpowiednio do uczelni niepaństwowych, przy czym wysokość i przeznaczenie dotacji określa Minister Edukacji Narodowej po zasięgnięciu opinii Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego.

Trzeba podkreślić, że w pierwotnym projekcie ustawy o szkolnictwie wyższym nie było w ogóle wzmianki o Katolickim Uniwersytecie Lubelskim.

Przepisy wspomnianego artykułu 25, dotyczące finansowania uczelni niepaństwowych z budżetu państwa, zakładały, że uczelnia niepaństwowa – KUL – każdego roku kalendarzowego musi ubiegać się w MEN o takie dofinansowanie. Stwarzało to dla naszego Uniwersytetu bardzo niewygodną sytuację. Rektor

KUL zaczął więc czynić starania, aby bardziej precyzyjnie określić sposób udzielania i wysokość dotacji z budżetu państwa dla naszej Uczelni. Wynik tych starań był taki, że w dniu 14 czerwca 1991 r. została uchwalona Ustawa o finansowaniu Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego z budżetu państwa. Artykuł pierwszy tej ustawy stanowi:

„Katolicki Uniwersytet Lubelski otrzymuje dotacje i inne środki z budżetu państwa na zasadach określonych dla uczelni państwowych, z wyłączeniem dotacji na inwestycje budowlane”.

Na mocy tej ustawy KUL otrzymał dotację w roku 1992 i w latach następnych. Na mocy ustawy z roku 1990 KUL-owi była przyznana drobna dotacja w roku 1991. Należy zauważyć, że

wspomniane ustawy z 1990 i 1991 r. nie byłyby możliwe bez ustawy z dnia 9 kwietnia 1938 r. o nadaniu Katolickiemu Uniwersytetowi Lubelskiemu pełnych praw państwowych szkół akademickich.

Otrzymane dotacje państwowe nie zaspokajały w pełni potrzeb finansowych Uniwersytetu, jednak w znacznym stopniu pokrywały wydatki na działalność bieżącą Uczelni. W tych warunkach można już było myśleć o budowie nowego gmachu dydaktycznego KUL za pieniądze pochodzące ze składek katolickiego społeczeństwa polskiego. W KUL zaś chciało studiować wiele młodzieży. Zimą 1992 r. rozpoczęto budowę 10-piętrowego gmachu dydaktycznego. Na placu, gdzie miała rozpocząć się budowa wielkiego budynku, znajdowały się baraki i przybudówki, w których mieściły się różne biura KUL i kilka sal dydaktycznych. Ks. rektor Wielgus miał kłopoty, aby przygotować plac pod budowę. Zarzucano rektorowi, że zburzy to, co jest, a nie zdoła zbudować niczego nowego. Nowy, ogromny gmach dydaktyczny został zbudowany. Ponadto wzniesiono nowy gmach dla potrzeb nauk przyrodniczych na Poczekajce, na gruntach odzyskanych po ogródkach działkowych. Zbudowano tam również korty tenisowe i inne boiska sportowe dla młodzieży studiującej w KUL. Ponadto w czasie rektorowania ks. prof. Wielgusa zbudowano na Poczekajce obiekt służący przeprowadzaniu konferencji naukowych, zwany obecnie *Dworkiem Staropolskim*. Zbudowano też budynek mieszkalny dla 13 rodzin. Trzeba też dodać, że na początku lat dziewięćdziesiątych XX wieku została zakończona budowa stołówki

akademickiej KUL oraz gmachów potrzebnych dla wydawnictwa i drukarni uniwersyteckiej. Wszystkie budowy – z wyjątkiem gmachu na Poczekajce dla potrzeb nauk przyrodniczych – były kontynuowane za pieniądze pochodzące ze składek katolickiego społeczeństwa polskiego. Świat Zachodni (głównie Kanada) zebrał środki finansowe na inwestycje budowlane KUL, za które został zbudowany wspomniany gmach na Poczekajce, potrzebny przyrodnikom.

Za czasów rektorowania ks. prof. Wielgusa zostały nadrobione zaległości związane z drukiem czasopism naukowych i serii naukowych związanych z Towarzystwem Naukowym KUL, gdzie publikowali swe artykuły pracownicy naukowo-dydaktyczni KUL. Rektor KUL podpisał odpowiednie umowy z władzami TN KUL, dotyczące wspólnych przedsięwzięć. Większość czasopism naukowych TN KUL zaczęło drukować w rozbudowanej, nowoczesnej drukarni KUL. W ciągu kilku lat nadrobiono wszelkie zaległości.

W KUL wznoszono nowe gmachy dydaktyczne, powiększała się liczba studentów, ale zwiększana też była oferta dydaktyczna dla studentów. Tworzono nowe kierunki studiów i nowe wydziały. Już w roku akademickim 1989/1990 zaczął działać ośrodek dydaktyczny w Stalowej Woli, gdzie prowadzono studia eksternistyczne z zakresu socjologii i pedagogiki. W roku akademickim 1990/1991 w Stalowej Woli zaczęła działać Filia Wydziału Nauk Społecznych KUL. Prowadzono tam studia stacjonarne z ekonomii oraz stu-

dia eksternistyczne z zakresu pedagogiki i socjologii. Na Wydziale Filozofii KUL w roku 1992 został utworzony kierunek studiów *ochrona środowiska*, a w 1996 r. na tymże Wydziale uruchomiono kierunek studiów *matematyka*. 15 lutego 1997 r. rozpoczął działalność nowy wydział – Wydział Matematyczno-Przyrodniczy KUL. W roku 1993 zostały zapoczątkowane studia zaoczne na Specjalizacji Menedżersko-Związkowej przy Instytucie Ekonomii KUL. W roku 1998 został utworzony na Wydziale nauk Społecznych KUL kierunek studiów *zarządzanie i marketing*. 1 października 1996 r. zaczął działać punkt dydaktyczny w Tomaszowie Lubelskim. Były tam prowadzone studia zaoczne z zakresu prawa. Czynnione były przygotowania do utworzenia Wydziału Zamiejscowego Nauk Prawnych i Ekonomicznych KUL w Tomaszowie Lubelskim, który to Wydział rozpoczął działalność w 1999 r.

Faktem jest, że ks. rektor Wielgus czynił wszystko, aby absolwenci KUL byli poszukiwaczami prawdy, a nie byli *układaczami* dowolnych ideologii, z których wynikają często normy warunkujące wielce społecznie nietwórcze ludzkie zachowania. Ks. prof. Wielgus zmierzał do tego, aby absolwenci KUL byli ludźmi wolnymi. A być naprawdę wolnym – wyrażając to słowami C. K. Norwida – to chcieć i móc wybierać to, co się winno wybrać. Z kolei rozum, który jest wolny, respektuje obiektywną prawdę o rzeczywistości, respektuje reguły logicznego myślenia, uznaje zależności przyczynowo-skutkowe, m.in. w sferze ludzkich działań, i jest zdolny uświadomić

sobie konsekwencje ludzkich czynów. Tego typu żywione przekonania warunkowały działania ks. rektora, uwieńczone powodzeniem, zmierzające do wprowadzenia na wszystkich wydziałach naszego Uniwersytetu zajęć dotyczących roli Biblii w kulturze, zajęć dydaktycznych z katolickiej nauki społecznej, etyki ogólnej, logiki i historii filozofii, zwłaszcza historii filozofii starożytnej i średniowiecznej. W KUL docenia się studium historii filozofii starożytnej, gdyż nie można utracić wywodzącego się od Greków realizmu i umiejętności przenikania myślą przez zjawiskową powierzchnię rzeczy, aby dotrzeć do głębi rzeczywistości istotnej. Ks. prof. Wielgus respektował również taką ocenę myśli filozoficznej tego pionierskiego okresu, w którym powstały dzieła stanowiące podstawę całej europejskiej filozofii.

Podsumowując powyższe uwagi, można powiedzieć, że ks. prof. dr hab. Stanisław Wielgus jako rektor KUL, późniejszy biskup i arcybiskup, respektował w całej rozciągłości wskazanie św. Pawła, zawarte w *Liście do Rzymian*, iż ten, kto ma władzę, musi ciężko pracować. Ks. prof. Wielgus ciężko pracował, kierując Uniwersytetem i rozbudowując tenże Katolicki Uniwersytet Lubelski.

Wszystko ma swój czas. Lata dwięćdziesiąte XX wieku to czas rozbudowy i bujnego rozwoju Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. W roku akademickim 1998/1999 w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim studiowało już 14 545 osób.

Stanisław Kiczuk

Tryptyk hagiograficzny

W opublikowanym w roku 1961 tekście poświęconym „Żywotowi św. Kingi”, czytamy: *Wydaje się, iż tylko na drodze bardzo szczegółowego rozbioru i wnikliwej historycznej interpretacji naszych średniowiecznych Vita będzie można przejść w dalszym etapie do prac syntetycznych nad polską mentalnością religijną XIII-XIV stulecia.* (M. H. Witkowska, „Vita sanctae Kyngae ducisse Cracoviensis jako źródło hagiograficzne”, „Roczniki Humanistyczne” 10: 1961, z. 2, s. 164). Można rzec, że słowa te stały się punktem wyjścia w pracy badawczej ich Autorki. Kolejne etapy podjętych przez Aleksandrę Witkowską osu wieloletnich badań zwieńczyły rozprawy o *miracula* małopolskich z XIII i XIV wieku („Miracula małopolskie z XIII i XIV wieku. Studium źródłoznawcze”, „Roczniki Humanistyczne” 19: 1971, z. 2, s. 29-161) oraz o kultach pątniczych związanych z miejscami świętymi Krakowa XV stulecia („Kulty pątnicze piętnastowiecznego Krakowa. Z badań nad miejską kulturą religijną”, Lublin 1984).

Prace te ukazywały problematykę dotychczas słabo rozpoznaną przez historyków. Proponowały metody analizy źródeł hagiograficznych. Uświadamiały wartość tych źródeł w badaniach historycznych. Inspirowały i wzbudzały dyskusję w środowisku historyków, dodajmy – dyskusję wciąż powracającą. Autorka dostrzegła także potrzebę ujęć słownikowych i bibliograficznych w zakresie badanych zagadnień. Zaowocowało

to publikacjami, opracowanymi samodzielnie, albo we współpracy z innymi. Przydatność i wartość tego rodzaju ujęć w pracy historyka, ale i historyka sztuki, i teologa, jest oczywista – i nieodzowna („Hagiografia polska. Słownik bio-bibliograficzny”, t. 1-2, red. R. Gustaw, Poznań – Warszawa – Lublin 1970-1972; „Nasi święci. Polski słownik hagiograficzny”, red. A. Witkowska, Poznań 1995, 1999²; A. Witkowska, „Mocarze ducha. Polscy święci i błogosławieni 999-1999”, Poznań 2000; „Mocarze ducha. Polscy święci i błogosławieni 999-2007”, Tarnów 2008²; A. Witkowska, J. Nastalska, „Święty Wojciech. Życie i kult. Bibliografia do roku 1999”, Lublin 2002; A. Witkowska, J. Nastalska, „Staropolskie piśmiennictwo hagiograficzne”, t. 1: „Słownik hagiografów polskich”, t. 2: „Bibliografia hagiografii staropolskiej”, Lublin 2007).

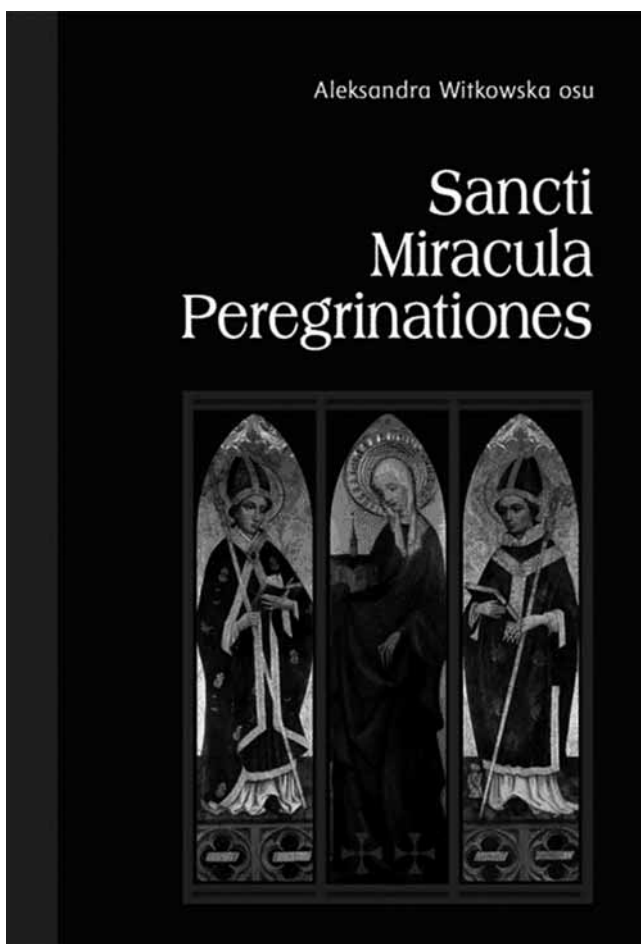
Studia zawarte w niniejszej książce prezentują główne kierunki badań prof. Aleksandry Witkowskiej osu, wyżej zasygnalizowane. Dokonany podział: *sancti – miracula – peregrinationes* (święci – cuda – pielgrzymki), to zarazem swoista synteza – wskazanie trzech głównych „etapów” kształtowania się kultu świętych, tak ważnego w religijności średniowiecznej. Najpierw osoba świętego, następnie widome znaki jej wstawieniczego działania i wreszcie forma jej kultu, pielgrzymki do miejsc, z którymi była związana i gdzie odbierała szczególną cześć.

W każdej części zbioru znajdują się zarówno artykuły syntetyzujące określoną tematykę, jak i szczegółowej omawiające jakiś jej aspekt. Ten układ jeszcze bardziej podnosi znaczenie niniejszej publikacji. Prezentowane teksty powstawały w różnych okresach. Nie zostały w niniejszym wyborze ułożone według czasu ich publikacji, lecz według tematyki, którą podejmują. Takie rozwiązanie uwidacznia ich aktualność. W książce zostały umieszczone również artykuły dotąd niepublikowane, omawiające zagadnienia związane z Szymonem z Lipnicy, kultem św. Jacka, trzynastowiecznymi *miracula* św. Stanisława oraz z legendą hagiograficzną.

Zbiór studiów „Sancti. Miracula. Peregrinationes” jest swoistym przewodnikiem w badaniach nad kulturą religijną średniowiecza i czasów nowożytnych na ziemiach polskich. Uświadamia także bogactwo i trwałość podstawowych treści tej kultury oraz jej związki z innymi obszarami ludzkiej aktywności. Wskazuje na kierunki przemian w niej zachodzących. Uwidacznia średniowieczną metrykę zjawisk dzisiejszych. Mamy możliwość czerpania z wielkiego doświadczenia naukowego Autorki, podziwiania – i uczenia się – rzetelności w podejściu do źródeł i stanu badań oraz porównawczego spojrzenia na analizowane zagadnienia.

Leszek Wojciechowski

Aleksandra Witkowska osu, „Sancti. Miracula. Peregrinationes”, ISBN 978-83-60133-48-4, format B5, ss. 435, Lublin 2009.

Na ratunek słowu

W obliczu współczesnego kryzysu języka, na ratunek słowu śpieszy niezwykle pożyteczna, wyjątkowa w swojej treści i kształcie merytorycznym publikacja o charakterze podręcznikowym Czesława Jaroszyńskiego i Piotra Jaroszyńskiego „Kultura słowa. Podstawy retoryki klasycznej. Teoria i ćwiczenia”, Szczecinek 2008, s. 297.

Omawiana książka składa się z dwu części. Część I. „Retoryka klasyczna. Część teoretyczna” daje głębokie, kompetentne rozważania dotyczące retoryki. Ma charakter teoretyczny. Autorem tej części jest filozof prof. Piotr Jaroszyński, Kierownik Katedry Filozofii Kultury KUL. Część II. „Sztuka słowa mówionego. Część praktyczna” autorstwa znanego aktora i wykładowcy kultury żywego słowa, poety Czesława Jaroszyńskiego prezentuje problemy kultury żywego słowa od strony praktycznej.

Część I omawia różne problemy dotyczące retoryki, z uwzględnieniem klasycznych tekstów Arystotelesa, Cyserona, Kwintyliana, św. Augustyna i in. Autor dzieli się z czytelnikami wypracowanymi przez wieki zasadami i niuansami sztuki retorycznej. Zamieszcza informacje szczegółowe o doskonaleniu żywego słowa, języka, o budowie poprawnego tekstu, o rodzajach mowy (np. mowa doradcza, mowa sądowa, mowa popisowa). Informuje też o problemach

poprawności języka, o barbaryzmach, solecyzmach, o problemach ozdobności języka (tropy, figury retoryczne, kompozycja tekstu) itd.

W części II czytelnik jest wprowadzany tajniki warsztatu doskonalenia języka. Na wybranych tekstach literackich Autor omawia sposoby doskonalenia języka poprzez artykulację, poprawne wymawianie. Informuje też o barwie głosu, o kontakcie ze słuchaczami, o tremie; rozważa też problem języka i emocji. W tej części zamieszczone są także teksty do ćwiczeń.

Do publikacji dołączona jest płyta z nagraniem tekstami twórców literatury i wybitnych Polaków w fonicznej interpretacji Czesława Jaroszyńskiego.

Struktura publikacji jest logiczna, zwarta. Język wykładu jasny, poprawny, wzorcowy. Praca jest prawie bez zarzutu, zarówno od strony merytorycznej, jak i metodologicznej. Imponuje zawartością faktyczną i interpretacyjną, mistrzowskim wyborem i hierarchizacją problemów, jasnym wykładem. Przydałyby się tu jednak indeksy. Zwłaszcza odczuwalny jest brak indeksu rzeczowego.

Książka jest wzorowo opracowanym, uniwersalnym podręcznikiem, który może być doskonałą pomocą w procesie kształcenia uczniów i studentów.

Tadeusz Malec

Autumn Seminars 2008

W dniach 12-22 listopada 2008 roku w Dąbrowicy koło Lublina odbyły się Autumn Seminars 2008 – Jesienne Seminarium pod tytułem: „Building Civil Society & Fighting Social Exclusion – Contemporary Challenges for Social Work”. Głównym celem tych seminariów było poszukiwanie nowych rozwiązań tworzenia społeczeństwa obywatelskiego i innowacyjnych dróg walki z wykluczeniem społecznym. Seminarium dawały szansę podzielenia się doświadczeniami pracy socjalnej różnych krajów europejskich oraz poszukiwania kreatywnych rozwiązań problemów społecznych.

Koordinatorkami tego wydarzenia były ks. prof. Marian Nowak oraz dr Ewa Domagała-Zysk z Instytutu Pedagogiki KUL, wspierani przez innych pracowników Instytutu i liczną grupę studentów-wolontariuszy. W spotkaniu uczestniczyło 26 studentów z 7 europejskich krajów: Niemiec, Finlandii, Hiszpanii, Turcji, Litwy, Słowacji i Polski. Zajęcia prowadzili prof. Georg Albert z Niemiec, prof. Harri Makkinen z Finlandii, prof. Adame Zakarias i prof. Rosa Santibanez z Hiszpanii, prof. Ertan Kahramanoglu z Turcji, prof. Remigiusz Civinskis z Litwy, prof. Stanislav Kosc ze Słowacji oraz ks. prof. Marian Nowak i dr Ewa Domagała-Zysk z naszej uczelni.

Program Autumn Seminars obejmował wykłady, seminarium i panele dyskusyjne, których celem było poznanie różnych form, metod, mechanizmów i problemów pracy socjalnej w różnych krajach Europy. Zajęcia prowadzone były w języku angielskim i dotyczyły takich zagadnień jak: budowanie społeczeństwa obywatelskiego i walka z wykluczeniem społecznym w kontekście europejskim; samorządy lokalne i praca socjalna; organizacje pozarządowe zajmujące się pracą socjalną.

W skład programu wchodziły również panele dyskusyjne, które dotyczyły badań prowadzonych w pracy socjalnej, ich metod i rezultatów, a także problemów społecznych występujących w Europie.

Część praktyczna seminariów obejmowała wizyty w instytucjach, w których prowadzona jest praca socjalna. Były to: Zespół Poradni Nr 2 w Lublinie, Schronisko dla Nieletnich w Dominowie, Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, Ośrodek Apostolstwa Trzeźwości im. Ojca Benignusa Jana Sosnowskiego, Regionalne Centrum Wolontariatu w Lublinie, Hospicjum Dobrego Samarytanina, Świątelnia Środowiskowa i Przedszkole prowadzone przez Zgromadzenie Sióstr św. Józefa, Dom Pomocy Społecznej im. Matki Teresy z Kalkuty w Lublinie, Bractwo Miłosierdzia im. św. Alberta, Charytatywne Stowarzyszenie Niesienia Pomocy Chorym „Misericordia”, Bractwo Miłosierdzia im. św. Alberta, Uniwersytet Trzeciego Wieku, Klub Włóczykijów z Bytomia.

Ciekawym doświadczeniem dla studentów i prowadzących była praca w międzynarodowych grupach. Takie zajęcia stwarzały możliwość poznania sposobów zapewniania pomocy społecznej w różnych krajach europejskich oraz zdobywania międzykulturowych kompetencji. Ciekawym sposobem zdobywania wiedzy o poszczególnych krajach, ich kulturze oraz problemach i strukturze organizacji pracy socjalnej były codzienne prezentacje przygotowywane przez studentów.

Przygotowany program okazał się niezwykle interesujący, a jego innowacyjny charakter pozwolił poznać różne aspekty i oblicza pracy socjalnej. Dobrym pomysłem było połączenie różnych form prze-

kazywania informacji. Organizatorzy zadbał również o wygodne zakwaterowanie i ciekawe wykorzystanie czasu wolnego. Miejszem zakwaterowania był dom spotkań w Dąbrowicy koło Lublina. Mieszkaliśmy w 2-4 osobowych pokojach ze studentami różnych narodowości, co sprzyjało lepszej integracji i nawiązywaniu przyjaźni.

Czas wolny był bardzo urozmaicony i każdy mógł znaleźć coś dla siebie. Miłośnicy historii zwiedzali Majdanek i Zamek Królewski, miłośnicy turystyki – Kazimierz i Nałęczów, dla wielbicieli sztuki odbyło się przedstawienie teatralne w reżyserii Leszka Mądzika. Znalazło się też coś dla relaksu – wizyta w SPA w Nałęczowie. Wieczorami były wspólne wyjścia do pubów, kawiarni i dyskotek.

Pod koniec naszego seminarium spadł pierwszy śnieg, co zaskoczyło wszystkich, a w szczególności studentów z Hiszpanii. Po skończonych zajęciach rozpoczęliśmy wojnę na śnieżki i wspólnie lepiiliśmy bałwana! Dla Hiszpanów z Sewilli była to szczególna radość, gdyż śnieg widzieli pierwszy raz w życiu.

W niedzielę mogliśmy uczestniczyć we mszy świętej w języku angielskim. Pomimo bariery językowej, odmienności kulturowej i wiekowej, uczestnicy nawiązali ze sobą przyjazne relacje. Odjeżdżając, wszyscy mieli nadzieję, że zawarte przyjaźnie przetrwają dłużej.

Podczas dwóch tygodni spędzonych w międzynarodowym towarzystwie profesorów i studentów, poszerzyły się nasze horyzonty nie tylko intelektualne, interpersonalne, ale też i językowe! Dowiedzieliśmy się wiele interesujących rzeczy o pracy socjalnej, nie tylko w Polsce, ale także na świecie. Przekonaaliśmy się, że praca socjalna w naszym kraju jest na poziomie porównywalnym, a w niektórych aspektach nawet przewyższającym standardy w innych krajach.

Jesteśmy bardzo zadowoleni z możliwości uczestniczenia w AS 2008 i nie mamy wątpliwości, że takie spotkania powinny odbywać się częściej. Polecamy udział w podobnych przedsięwzięciach, ponieważ są bardzo ubogacającym doświadczeniem.

*Katarzyna Drzewiecka, Anna Marzec,
Izabela Merowska, Irena Walarwska*

Sport na wydziałach zamiejscowych KUL

Stalowa Wola

11 grudnia 2008 r. zorganizowana została pierwsza Spartakiada studentów lat I, na wzór podobnych organizowanych w Lublinie. Choć z racji mniejszej liczby studentów, miała może mniejszą skalę, to została zorganizowana z równie wielkim zapałem i zaangażowaniem, zarówno studentów jak i nauczycieli wychowania fizycznego, w osobach: mgr Iwony Ludjan, mgr Anny Otwinowskiej, mgr. Ireneusza Krzyszcuka. Rywalizowano w następujących dyscyplinach sportowych: tenis stołowy, futsal, piłka siatkowa, koszykówka. A oto wyniki:

Kobiety

Tenis stołowy

I miejsce – Justyna Kruk (socjologia)

Koszykówka

I miejsce – Socjologia

II miejsce – Ekonomia

II miejsce – Pedagogika

II miejsce – Prawo

Piłka siatkowa

I miejsce – Prawo (E. Stępień, M. Wojciechowska, K. Górecka, B. Mrocza, K. Milka, S. Cieciora, K. Stańczak)

II miejsce – Pedagogika

III miejsce – Ekonomia

Mężczyźni

Tenis stołowy

I miejsce – Tomasz Pikor (socjologia)

Piłka halowa – futsal

I miejsce – Inżynieria środowiska (P. Baran, D. Błażejowski, M. Dąca, K. Dubiel, Ł. Jarosz, S. Sosnowka, A. Sudoł, P. Świergul, P. Tabaka, R. Urbaniak)

II miejsce – Socjologia-pedagogika

III miejsce – Ekonomia

IV miejsce – Prawo

Piłka siatkowa

I miejsce – Ekonomia (W. Bajek, A. Majdanik, K. Mazur, R. Mostrąg, M. Sobolewski, S. Stój, D. Szkutnik, M. Wojtala)

II miejsce – Prawo

III miejsce – Socjologia-pedagogika

W programie imprezy znalazła się też część artystyczna, która obejmowała występ cheerleaderek z Gimnazjum nr 2, oraz efektowny pokaz umiejętności zawodników klubu karate.

Studenci Wydziałów Zamiejscowych w Stalowej Woli czynnie reprezentują KUL w rozgrywkach sportowych, zarówno w Akademickich Mistrzostwach Województwa Lubelskiego jak i Akademickich Mistrzostwach Polski. Krzysztof Sidor (III rok ekonomii) oraz Łukasz Rachwał (III rok socjologii) i ich drużyna awansowali do strefowych rozgrywek eliminacyjnych Akademickich Mistrzostw Polski w piłce nożnej, które odbędą się w Krakowie w dniach 12-15 maja 2009 r.

Patryk Kozłowski (I rok ekonomii), Wojciech Pieczaba (II rok prawa), Szymon Pawelec (III rok socjologii), Jakub Szeliga (III rok socjologii) oraz Michał Kowalski (III rok prawa) reprezentowali Uczelnię w Akademickich Mistrzostwach Polski w Trójboju Siłowym w Bydgoszczy w dniach 2-3 maja 2009 r.

Piotr Beck (III rok prawa) oraz Damian Dzieciół (III rok pedagogiki) znaleźli się w drużynie biorącej udział w turnieju o Puchar Prezesa Klubu Uczelnianego AZS KUL.

Prężny rozwój wychowania fizycznego i sportu akademickiego w Stalowej Woli nie byłby możliwy bez wsparcia tak znamienitych osób jak: ks. bp Edward Frankowski, ks. prof. Marian Wolicki (Dziekan Wydziału Zamiejscowego Nauk o Społeczeństwie), ks. prof. Jan Zimny (Dziekan Wydziału Zamiejscowego Prawa i Nauk o Gospodarce). Szczególne słowa uznania należą się mgr Małgorzacie Wołak (kierownik dziekanatu) za zaangażowanie i wsparcie wszelkich inicjatyw sportowych oraz mgr Iwoni Ludjan nauczycielce wychowania fizycznego.

Tomaszów Lubelski

17 marca 2009 r. w Zespole Szkół nr 1 w Tomaszowie Lubelskim, zorganizowana została IV Spartakiada Studentów Wydziału Zamiejscowego

Nauk Prawnych i Ekonomicznych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II o Puchar Dziekana Wydziału. Oprócz samych organizatorów, którymi byli nauczyciele wychowania fizycznego: mgr Marta Czuryło, mgr Beata Onyszczyk, mgr Robert Puźniak, mgr Krzysztof Wróbel i studentów, na imprezę przybyli także ks. prof. Tadeusz Guz, Dziekan WZN PiE oraz Stanisław Lis – Kierownik Studium Wychowania Fizycznego i Sportu KUL. W zawodach uczestniczyli studenci wszystkich lat z kierunków: prawo, ekonomia oraz stosunki międzynarodowe. Każdy rocznik wystawił swoją reprezentację do rozgrywek w następujących dyscyplinach sportowych: piłka siatkowa, koszykówka i piłka nożna. Wyniki przedstawiały się następująco:

Piłka siatkowa kobiet:

I miejsce – reprezentacja III roku (M. Guzik, A. Dobrowolska, A. Dec, K. Dura, A. Rejman, P. Wojtkielewicz)

II miejsce – reprezentacja II roku (J. Dziedzicak, J. Baran, J. Walczuk, S. Guzik, I. Surdacka, J. Czuba, M. Błęszyńska)

III miejsce – reprezentacja I roku (J. Cieśluk, K. Chudziak, K. Gondko, K. Jabłońska, N. Herda, A. Herman, E. Michta, M. Olender, M. Prochwicz, M. Głąb)

Piłka siatkowa mężczyzn:

I miejsce – reprezentacja I roku (M. Stępień, P. Głuszczyński, Ł. Zajchowski, Ł. Kita, M. Szajewski, M. Mazurek, G. Buczak, Ł. Mielniczek, J. Leszczyński)

II miejsce – reprezentacja II roku (K. Przywara, M. Rojek, R. Krupa, P. Kołacz, S. Kawa, P. Szuty)

III miejsce – reprezentacja III roku (R. Zakorek, M. Zawadzki, P. Gozdalski, M. Koper, J. Bogucki, M. Choduń, B. Bojarski, D. Laskowski, J. Siewiora, J. Superson, B. Pasierbski, B. Ciechowski, M. Dudek)

Koszykówka kobiet:

I miejsce – reprezentacja III roku

II miejsce – reprezentacja I roku

III miejsce – reprezentacja II roku

Koszykówka mężczyzn:

I miejsce – reprezentacja V roku

(R. Kusiak, I. Duchiniński, J. Bartkowski, M. Oracz)

II miejsce – reprezentacja I roku
(K. Kucharczuk, T. Bartoszek, P. Malinowski,
Ł. Kapala, B. Romanowicz, M. Mazurek, G. Buczak)
III miejsce – reprezentacja II roku

Piłka nożna mężczyzn:

I miejsce – reprezentacja IV roku
(A. Pawlak, A. Hasiec, M. Horoszek, M. Puk, T. Feron,
R. Wójcik, K. Sokołowski, M. Iwanicki, M. Gąsior,
D. Staniszewski)
II miejsce – reprezentacja I roku
(S. Zembik, A. Badalyan, M. Stolarek, D. Knap,
M. Mazurek, G. Buczak)
III miejsce – reprezentacja III roku

Za zajęcie I i II miejsca zwycięzcy otrzymali pamiątkowe dyplomy i puchary. W klasyfikacji ogólnej I miejsce i Puchar Przechodni Dziekana zdobyła reprezentacja I roku.

Ogólna klasyfikacja roczników:

I miejsce – reprezentacja I roku	(75 pkt.)
II miejsce – reprezentacja III roku	(60 pkt.)
III miejsce – reprezentacja II roku	(55 pkt.)
IV miejsce – reprezentacja IV roku	(25 pkt.)
V miejsce – reprezentacja V roku	(20 pkt.)

Oprócz rywalizacji sportowych, wszyscy uczestnicy Spartakiady mieli możliwość obejrzenia występu zespołu „Cheerleaders” z Gimnazjum nr 2. Ciekawym punktem imprezy był także występ studenta I roku prawa – Mateusza Kuźmiuka, który zaprezentował elementy parkouru, czyli sztuki przemieszczania się polegającej na pokonywaniu wszelkich napotykanych przeszkód w sposób jak najprostszy, a równocześnie jak najefekowniejszy.

Studenci Wydziału Zamiejscowego w Tomaszowie Lubelskim reprezentu-

ją KUL w rozgrywkach sportowych, zarówno w Akademickich Mistrzostwach Województwa Lubelskiego jak i Akademickich Mistrzostwach Polski. Łukasz Bartoszek (IV rok prawa) oraz Dawid Bilski (II rok prawa) znaleźli się w drużynie, która awansowała do strefowych rozgrywek eliminacyjnych Akademickich Mistrzostw Polski w piłce nożnej, które odbędą się w Krakowie w dniach 12-15 maja 2009 r. Grzegorz Kozioł znalazł się w reprezentacji AZS KUL, która w półfinałach strefy C Akademickich Mistrzostw Polski w tenisie stołowym kobiet i mężczyzn zajęła VI miejsce. Zawodnik ten zajął także I miejsce w Akademickich Mistrzostwach Województwa Lubelskiego w tenisie stołowym mężczyzn.

Malwina Prochwicz (I rok prawa) zajęła VI miejsce w Międzywojewódzkich

Igrzyskach Uniwersytetów, reprezentując KUL w tenisie stołowym.

Prężny rozwój sportu akademickiego w Tomaszowie Lubelskim nie byłby możliwy bez wsparcia Dziekana – ks. prof. Tadeusza Guza. Szczególne słowa uznania należą się mgr Agnieszce Ogorzałek (kierownik dziekanatu) za zaangażowanie i wsparcie wszelkich inicjatyw sportowych organizowanych na Wydziale Zamiejscowym oraz pani mgr Marcie Czuryło – nauczycielce wychowania fizycznego.

Nadzór nad właściwym prowadzeniem zajęć wychowania fizycznego, sekcji sportowych oraz imprez sportowo-rekreacyjnych, z polecenia Rektora KUL, sprawuje kierownik SWFiS KUL mgr Stanisław Lis.

*Stanisław Lis
Studium Wychowania Fizycznego
i Sportu KUL*

Kalendarium

do 10 lutego

w Galerii 1 im. B. Słomki trwała wystawa prac Zbigniewa Woźniaka prezentująca obrazy z ostatnich dwóch lat twórczości artysty.

19 lutego

Komisja Badań nad Antykiem Chrześcijańskim oraz Wydział Historyczno-Filologiczny TN KUL zorganizowali posiedzenie naukowe połączone z referatem prof. Jana Iluka (Gdańsk, UG) nt. „Antyczny wymiar współistnienia judaizmu i chrześcijaństwa”.

miął miejsce wernisaż wystawy „Pasierbowa Europa Ducha”, poświęconej wybitnemu poecie, eseiście i historykowi sztuki – ks. prof. Januszowi Stanisławowi Pasierbowi (1929-1993), połączony z panelem zatytułowanym „15 lat po śmierci ks. Janusza St. Pasierba”. Głównym wydarzeniem artystycznym wieczoru była prezentacja wierszy ks. Janusza St. Pasierba w wykonaniu Mai Komorowskiej.

19-21 lutego

Wrocławski Teatr Lalek zorganizował cykl imprez związanych z jubileuszem 40-lecia pracy artystycznej Leszka Mądzika „Mądzikiana 2009”. Przy tej okazji odbyła się premiera „Blasku” – spektaklu Leszka Mądzika adresowanego do dzieci.

23 lutego

na zaproszenie Wydziału Prawa wykład pt. „Dostęp do zawodów prawnych. Stan obecny i perspektywy na przyszłość” wygłosił Jacek Czaja, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości.

Uczelniany Samorząd Studentów KUL zorganizował pojedynek Kabaretu Młodych Panów i Kabaretu Limo, poprowadzony przez Tomasza Jachimka.

odbyła się konferencja pt. „Humor w literaturze i kulturze staropolskiej” zorganizowana przez Koło Staropolan.

wydziały prawa KUL i UMCS podpisały porozumienie o współpracy z Krajową Szkołą Sądownictwa i Prokuratury.

23-25 lutego

Koło Naukowe Studentów Prawa KUL i NZS zorganizowali w Lublinie Ogólnopolski Zjazd Cywilistów Studentów „45 lat kodeksów cywilnych”. Uczestnicy konferencji podjęli problematykę funkcjonowania kodeksów: Kodeksu cywilnego, Kodeksu postępowania cywilnego oraz Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, w ramach dwóch ustrojów społeczno-politycznych, związanych z tą sytuacją nowelizacji, zmian wynikających z integracji Polski z Unią Europejską, skuteczności tychże przepisów w ramach demokratycznego państwa prawa oraz gospodarki wolnorynkowej.

24 lutego

Instytut Jana Pawła II w ramach Konwersatorium Myśli Karola Wojtyły – Jana Pawła II zaprosił z wykładem prof. Wojciecha Kaczmarska (kierownika Katedry Dramatu i Teatru Instytutu Filologii Polskiej KUL).

25 lutego

Instytut Filologii Germańskiej KUL, austriackie forum kultury (Warszawa) oraz Instytut Wydawniczy PAX zorganizowali spotkanie z Heinzem Nussbaumerem poświęcone jego książce pt. „Odkryć w sobie mnicha”.

25-27 lutego

studenci Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL zajęli I miejsce w kwalifikacjach krajowych konkursu Philip C. Jessup International Law Moot Court Competition i tym samym reprezentowali Polskę w rundzie międzynarodowej w Stanach Zjednoczonych (Waszyngton 22-29 marca). Pismo procesowe drużyny KUL zostało uznane za Best Brief, a Agata Apanel zyskała tytuł Best Oralist. W pokonanym polu studenci KUL zostawili zespoły reprezentujące sześć innych polskich wydziałów prawa.

Naszą Alma Mater reprezentowali Agata Apanel, Paulina Kreczmańska, Filip Błaziak oraz Bartosz Łągiewka. Ich trenerami byli prof. Delaine Swenson i mgr Marzena Rzeszót z Ośrodka Doskonalenia Umiejętności Prawniczych KUL oraz dr Anna Szarek i mgr Kinga Stasiak z Katedry Prawa Międzynarodowego Publicznego KUL.

27 lutego

odbyła się konferencja naukowa pt. „Cienka linia życia – problematyka samobójstw”, zorganizowana przez Koło Naukowe Studentów Psychologii KUL.

27 lutego i 13 marca

Wydział Nauk Społecznych zorganizował cykl otwartych spotkań z posłami do Parlamentu Europejskiego: prof. Zbigniewem Zaleskim i prof. Mirosławem Piotrowskim, w ramach „Debat europejskich KUL”.

28 lutego

w Muzeum Chełmskim odbył się Dzień Chiński przygotowany przez Koło Naukowe Studentów Kulturoznawstwa KUL i studentów uczestniczących w lektoracie języka chińskiego.

Koło PTTK nr 1 przy KUL zorganizowało jednodniowy rajd Kozłowiecki Park Krajobrazowy.

2 marca

na zaproszenie Koła PTTK nr 1 przy KUL Artur Pawłowski, autor najpopularniejszych przewodników po Roztoczu, przygotował pokaz slajdów „Roztocze ukraińskie i Czarnohóra”.

mgr inż. arch. Iwona Wiśniewska przedstawiła prezentację „Chelsea Flower Show – najnowsze trendy w światowej architekturze krajobrazu” na zaproszenie Koła Naukowego Studentów Architektury Krajobrazu KUL.

3-4 marca

I Katedra Prawa Cywilnego oraz Stowarzyszenie Urzędników Stanu Cywilnego RP Oddział Lubelski zorganizowali „Seminarium szkoleniowe dla kierowników Urzędów Stanu Cywilnego”.

4-5 marca

odbyły się II Dni Kanonistów nt. „Kościoł i Europa – wspólna droga”. Uczestnicy omówili wybrane problemy Polaków emigrujących do Europy Zachodniej, zapoznali się ze specyfiką studiów kanonistycznych w wybranych krajach europejskich, mogli wziąć udział w warsztatach z dokumentów potrzebnych do zawarcia oraz stwierdzenia nieważności małżeństwa. Studenci z Koła Naukowego Kanonistów (organizatorzy konferencji) odegrali pokazowy proces o stwierdzenie nieważności małżeństwa.

do 5 marca

w Galerii 1 im. B. Słomki otwarta była wystawa Piotra Wiśniewskiego pt. „Design”.

5 marca

Akademicki Klub Myśli Społeczno-Politycznej „Vade Mecum” zorganizował spotkanie z byłym Marszałkiem Sejmu RP Markiem Jurkiem, połączone z promocją najnowszej książki gościa pt. „Dysydent w państwie POPiS”.

w ramach cyklu „Spotkania z Krytyką Literacką”, zaproszony został dr Bogusław Wróblewski, redaktor naczelny kwartalnika „Akcent”, krytyk literacki, wykładowca UMCS. Organizatorzy: Katedra Krytyki Literackiej KUL oraz Koło Naukowe Krytyków Literackich.

6 marca

Akademicki Klub Myśli Społeczno-Politycznej „Vade Mecum” zorganizował spotkanie z dr Marcinem Paluchem nt. „Bracia Bielscy. Bandyci czy bohaterowie?” w oparciu o film „Opór” w reż. Edwarda Zwicka.

w Art.Gallery w Polkowicach odbył się wernisaż wystawy scenograficznej zatytułowanej: „Przestrzeń teatru Leszka Mądzika”. Otwarcie wystawy towarzyszyło spotkanie autorskie z Leszkiem Mądzikiem oraz promocja albumu: „Teatr, scenografia, warsztaty, fotografia, plakat”. Wystawa zorganizowana została w ramach XI Polkowickich Dni Teatru.

7-8 marca

na Wydziale Zamiejscowym Nauk Prawnych i Ekonomicznych w Tomaszowie Lubelskim odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa pt. „Państwo polskie a jego bezpieczeństwo międzynarodowe – dawniej i dziś” zorganizowana przez Katedrę Prawa Międzynarodowego. W ramach konferencji odbyła się promocja pierwszej syntezy prawa polskiego – „A Synthesis of Polish Law”.

9-11 marca

odbył się XLI Tydzień Eklezjologiczny pod hasłem „I rozbiło namiot między nami... (J 1,14). O Bogu bliskim człowiekowi” zorganizowany przez Koło Naukowe Teologów. Pierwszy dzień poświęcony został biblijnemu obrazowi Boga, drugiego dnia przybliżano obraz Chrystusa w kulturze, tematem trzeciego był Chrystus bliski człowiekowi, pozwalający się poznać w różnych doświadczeniach życia.

9-12 marca

Koło Filozoficzne Studentów KUL było gospodarzem 51. Tygodnia Filozoficznego zatytułowanego „Metafizyka Wielkich Pytań”. Podczas Tygodnia odbyła się debata studencka poświęcona zagadnieniu wolności. Studenci z KUL oraz UG przeprowadzając argumentację pod okiem profesorów starali się dowieść prawdziwości, bądź wykazać fałszywość, tez związanych z tym zagadnieniem. Pozwoliło to uczestnikom Tygodnia przyrzeć się żywej argumentacji filozoficznej i zdobyć warsztat metodologiczny w zakresie prowadzenia dyskusji.

9-15 marca

na zaproszenie Stalker Teatru w Turynie (w Oficynie CAOS) Leszek Mądzik poprowadził międzynarodowy warsztat teatralny zatytułowany „Warstwy”. W Akademii Sztuk Pięknych w Turynie odbyło się także spotkanie autorskie z Leszkiem Mądzikiem.

9-20 marca

Biuro Karier KUL było gospodarzem spotkań w „Kawiarenkach Zawodowych”, których celem jest zapoznanie studentów i absolwentów ze specyfiką pracy w różnych zawodach, wymaganiami kwalifikacyjnymi, niezbędnymi umiejętnościami potrzebnymi w zawodzie, ścieżkami rozwoju zawodowego i perspektywami rynku pracy.

11 marca

Krąg Miłośników Poezji „Dziedzictwo” przy Katedrze Filozofii Kultury KUL zorganizował Wieczór Poezji Cypriana Norwida.

na zaproszenie Instytutu Architektury Krajobrazu KUL oraz Koła Naukowego Studentów Architektury Krajobrazu mgr inż. Katarzyna Sobczak przedstawiła prezentację „Mozaika indyjska – o ludziach, krajobrazie i marmurowych łazienkach”.

12 marca

W ramach obchodów Dni Tarasa Szewczenki w Lublinie odbyła się prezentacja wydań „Kobziarza” Terasa Szewczenki oraz „Eneidy” Iwana Kotłarewskiego w tłumaczeniu na język polski Piotra Kuprysia, wydanych przez Wydawnictwo KUL.

13 marca

Akademicki Klub Myśli Społeczno-Politycznej „Vade Mecum” zorganizował spotkanie pt. „Co dalej z Traktatem Lizbońskim?”, na które zaprosił: dr. Przemysława Czarnka, red. Stanisława Michalkiewicza, prof. Mirosława Piotrowskiego, dr Beatę Piskorską, prof. Zbigniewa Zaleskiego.

Koło Naukowe Studentów Kulturoznawstwa oraz Stowarzyszenie Studnia Pamięci zorganizowali otwarte warsztaty: „Stereotypy – uprzedzenia – dyskryminacja w naszym życiu” połączone z projekcją filmu „Niebieskoocy”.

14 marca

Instytut Pedagogiki KUL oraz Fundacja Servire Veritati Instytutu Edukacji Narodowej zorganizowali VIII Ogólnopolską Konferencję Nauczycieli i Wychowawców pt. „Bogactwo młodości – wyzwaniem dla wychowawców XXI wieku”. Celem organizatorów była refleksja nad tym, jak ukazywać młodym bogactwo ich talentów i wspierać w trudach dojrzewania.

15 marca

w pierwszą rocznicę śmierci Chiary Lubich członkowie Ruchu Focolari zgromadzili się na mszy św. w Kościele Akademickim KUL, której przewodniczył abp Józef Życkiński oraz na spotkaniu pt. „Z Chiara ku powszechnemu braterstwu”.

do 15 marca

trwał zorganizowany przez Szkołę Języka i Kultury Polskiej KUL przy współpracy z St. Ambrose University w USA program dla studentów amerykańskich, w którym zaprezentowane zostały wydarzenia związane z Holocaustem na tle historii i kultury naszego regionu Europy. Podczas tygodniowego kursu w Polsce studenci zobaczyli m.in. w Warszawie, Lublinie i Krakowie. Odwiedzili miejsca szczególnie ważne dla omawianej tematyki, obejrzeli filmy, spektakle, wystawy, uczestniczyli w wykładach i spotkaniach.

Pobyt w Polsce był dla uczestników programu rozwinięciem ich studiów o Holocaustu na Uniwersytecie w USA.

16-18 marca

Instytut Filologii Romańskiej KUL zorganizował wykłady Prof. Denisa Bjai (Université d'Orléans, Francja). Gość wygłosił trzy wykłady: „Retrouver le temps perdu?”, „Le roman français de l'âge baroque”, „La comédie classique: Dom Juan de Molière”.

16-19 marca

pierwszą serię rekolekcji wielkopostnych w Kościele Akademickim KUL „Wszystko mogę w tym, który mnie umacnia (Flp 4,13). Ze świętym Pawłem na drodze spotkania z Bogiem i człowiekiem” poprowadził o. Krzysztof Ołdakowski, jezuita, wieloletni dyrektor programów katolickich w TVP.

17 marca

Koło Naukowe Krytyków Literackich oraz Katedra Krytyki Literackiej KUL zorganizowali spotkanie w ramach cyklu warsztatów pt. „Sztuka pisanie recenzji”, którego gościem był Arkadiusz Bałajewski, krytyk, historyk literatury, red. naczelny kwartalnika literackiego „Kresy”.

18 marca

z okazji obchodów Międzynarodowego Roku Astronomii wykład pt. „The Legend of Galileo and the Inquisition?” (Galileusz przed Inkwizycją: mity czy fakty?) na zaproszenie Instytutu Filozofii Przyrody i Nauk Przyrodniczych KUL wygłosił Dr William E. Carroll (Aquinas Fellow in Theology and Science, University of Oxford).

Koło Naukowe Psychologii Zarządzania oraz Firma BIGRAM Personnel Consulting zorganizowali warsztaty „Przygotowany Kandydat” połączone z prezentacją na temat 10. jubileuszowej polskiej edycji konkursu Global Management Challenge – Euromanager.

odbyły się warsztaty nt. „Metoda potencjałów wywołanych w badaniu aktywności mózgu”, które przeprowadził Paweł Stróżak.

18-19 marca

na KUL-u odbywało się Symposium on Scholarship of Teaching and Learning zorganizowane przez Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II i Purdue University Calumet, USA.

18-21 marca

odbyły się Dni Mózgu 4, popularnonaukowa konferencja organizowana przez Studenckie Koło Neuronauk KUL i Katedrę Psychologii Eksperymentalnej KUL w ramach Brain Awareness Week 2009.

19 marca

Koło Naukowe Historyków Studentów KUL oraz Katedra Historii Ruchów Społeczno-Politycznych XIX i XX wieku zorganizowali konferencję naukową pt. „Epoka Józefa Piłsudskiego. Kształtowanie polskiej państwowości w latach 1887-1935”.

Komisja Badań nad Antykiem Chrześcijańskim oraz Wydział Historyczno-Filologiczny TN KUL zorganizowali posiedzenie naukowe wraz z referatem dr. Jacka Pudliszewskiego (Gdańsk, UG) nt. „Św. Augustyn a problemy społeczno-gospodarcze w świetle nowo odkrytych listów przez J. Divjaka”.

Koło Naukowe Studentów Filozofii Przyrody i Nauk Przyrodniczych było gospodarzem spotkania z Robertem Fryczkowskim, trenerem prowadzącym liczne szkolenia sprzedażowe, rekrutację i coaching.

odbyło się otwarcie wystawy fotografii Marka Poznańskiego z zakresu archeologii doświadczalnej, polegającej na doświadczalnej rekonstrukcji obiektów kultury prehistorycznej, której celem jest weryfikacja naukowych hipotez archeologicznych. Zaprezentowane zostały rekonstrukcje dawnych strojów, narzędzi, ozdób, sposobów ozdabiania ciała oraz techniki ich wykonywania. Drugą częścią spotkania była prezentacja przygotowana przez Elżę Wiszniewską, studentkę architektury krajobrazu KUL, dotycząca prawnych aspektów badań archeologicznych na obszarach objętych ochroną archeologiczną i konserwatorską z uwzględnieniem relacji prawnych i praktycznych powiązań pomiędzy archeologią a architekturą krajobrazu. Organizatorem było Koło Naukowe Studentów Architektury Krajobrazu KUL.

w Laboratorium Psychoneurofizjologicznym odbyły się warsztaty pt. „Eyetracker - prowadzenie badań i prezentacja wyników”, które przeprowadziła mgr Bianka Bałaj.

20 marca

tradycyjnie w piątek trzeciego tygodnia Wielkiego Postu odbyła się Akademicka Droga Krzyżowa (początek spod Kościoła Akademickiego KUL, zakończenie na skrzyżowaniu ulic Akademickiej i Radziszewskiego).

21 marca

odbyło się sympozjum naukowe poświęcone osobie i dziełu bł. Edmunda Bojanowskiego w 10. rocznicę jego beatyfikacji, zorganizowane przez Katedrę Historii Zakonów KUL oraz Federację Zgromadzeń Sióstr Służebniczek NMP. Gościem spotkania był m.in. Zenon Kardynał Grocholewski, Prefekt Kongregacji ds. Wychowania Katolickiego, który wygłosił wykład: „Integralne wychowanie według bł. Edmunda Bojanowskiego”.

w Galerii Sztuki Sceny Plastycznej KUL odbył się wernisaż fotografii Mariusza Wideryńskiego „Fizjografie”.

zadebiutowała nowa galeria FOT-PRESS, która chce zajmować się głównie fotografią prasową (zarówno uznanych fotografów, jak też młodych ambitnych twórców) działająca pod egidą Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej KUL. Twórcami Galerii są studenci Instytutu, a koordynatorem twórca Sceny Plastycznej KUL dr Leszek Mądzik.

Pierwszym autorem, którego prace zostały wystawione w Galerii jest Dariusz Golik, młody fotograf współpracujący z „Rzeczpospolitą”, nagradzany m.in. w konkursie dla fotografów prasowych BZWBK Press Foto (2 miejsce w kategorii wydarzenie reportaż) i nominowany do nagrody GRAND PRESS FOTO 2008.

Stałym miejscem wystaw czasowych organizowanych przez Galerię jest atrium Collegium Norwidianum KUL.

23 marca

III rok kulturoznawstwa KUL zorganizował projekcję filmu Vengo (Francja, Hiszpania 2000, reż. Tony Gatilif).

odbyła się konferencja rozpoczynająca realizację projektu „Nowoczesne technologie ICT w upowszechnianiu osiągnięć nauki”. Celem projektu jest prezentacja osiągnięć nauki z punktu widzenia potrzeb rynku pracy oraz ze względu na zmieniające się uwarunkowania gospodarcze. Utworzony zostanie wortal naukowo-informacyjny do prezentowania osiągnięć nauki i poszukiwania ofert współpracy naukowej z podmiotami gospodarczymi oraz serwis internetowy umożliwiający dostęp do zawartości czasopism wydawanych przez KUL i TN KUL. Pracownicy naukowcy i naukowo-dydaktyczni KUL będą mogli wyjechać na staż naukowy bądź wizytę studyjną za granicę oraz wziąć udział w szkoleniach w zakresie marketingowego formułowania oferty naukowej. Projekt zakłada też organizację otwartych seminariów z wybitnymi naukowcami z zagranicy (będą one transmitowane on-line, by jak największa liczba osób mogła w nich aktywnie uczestniczyć).

24 marca

odbyło się spotkanie z Ministrem Piotrem Kownackim, Szefem Kancelarii Prezydenta RP, oraz doradcami Prezydenta RP dr. hab. Adamem Głapińskim i Pawłem Wypychem, poświęcone prezydenckiej wizji Państwa. Dyskusję prowadził o. prof. Wiesław Bar, prodziekan WPPKIA.

Benedykt XVI mianował dotychczasowego biskupa sandomierskiego **Andrzeja Dziegę** nowym metropolitą szczecińsko-kamieńskim.

Ks. abp prof. Andrzej Dziega rozpoczął pracę na Wydziale Prawa i Nauk Prawnych KUL w 1989 roku. W 1995 roku na podstawie rozprawy habilitacyjnej „Strony sporu w kanonicznym procesie o nieważność małżeństwa” uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych w zakresie prawa kanonicznego. W roku 1996 został kierownikiem Katedry Kościelnego Prawa Procesowego. W latach 1996-2001 pełnił funkcję kuratora Katedry Kościelnego Prawa Małżeńskiego i Rodzinnego, od roku 2001 pełnił funkcję kuratora Katedry Kościelnego Prawa Karnego.

W 1998 roku otrzymał stanowisko profesora nadzwyczajnego KUL.

W latach 1996-1999 pełnił funkcję prodziekana Wydziału Prawa Kanonicznego i Świeckiego KUL, a w roku 1999 został wybrany Dziekanem Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL, funkcję tę pełnił do października 2003 roku.

Ponadto od 1989 r. był sędzią Sądu Biskupiego Siedleckiego, w latach 1989-1991 był wicepostulatorem w procesie beatyfikacyjnym Męczenników Podlaskich, w latach 1992-1995 był Kancelerem Kurii Biskupiej Ordynariatu Polowego, w latach 1993-2002 był wikariuszem sądowym Biskupa Drohiczyńskiego, w latach 1994-1997 był promotorem I Synodu Diecezji Drohiczyńskiej.

7 października 2002 roku został mianowany Biskupem Sandomierskim. Świecenię biskupie przyjął 24 listopada 2002 roku. 21 lutego został mianowany Arcybiskupem Metropolity Szczecińsko-Kamieńskim.

Książka **dr Doroty Kudelskiej** (Katedra Sztuki Nowoczesnej KUL) pt. „**Dukt pisma i pędzla. Biografia intelektualna Jacka Malczewskiego**”, wydana przez Wydawnictwo KUL, otrzymała nagrodę miesięcznika Nowe Książki za rok 2008. Wręczenie nagrody odbyło się 26 lutego br. w Bibliotece Narodowej w Warszawie.

Dorota Kudelska ukończyła polonistykę (UAM) i historię sztuki (KUL). Jest adiunktem w Katedrze Sztuki Nowoczesnej. Zajmuje się związkami sztuk plastycznych i literatury. Publikowała teksty dotyczące struktur narracyjnych w literaturze i malarstwie, recepcji myśli historiozoficznej Słowackiego i plastycznych reminiscencji jego utworów na przełomie XIX i XX w. oraz relacji między biografiami artystów i ich dziełami.

Nagrodzona książka jest owocem wieloletniej kwerendy – autorka opracowała korespondencję Jacka Malczewskiego oraz związane z artystą dokumenty (przygotowywane do druku). Zebrany materiał pozwolił na podanie nieznanych faktów z życia prywatnego i zawodowego malarza (metody pracy, kontakty i inicjatywy w środowisku, stosunek do modelu, konflikty w ASP) oraz na nowe oświetlenie źródeł jego światopoglądu, wrażliwości i wyobraźni. Odnalezione przez autorkę wiersze artysty, będące często formą lirycznego pamiętnika, i listy do Marii Balowej w nowym świetle stawiają nie tylko uczucia do ukochanej kobiety, ale też dopowiadają wiele do symboliki i sposobów obrazowania w płótnach Jacka Malczewskiego.

Dr Anna Barańska, pracownik Instytutu Historii KUL, otrzymała Nagrodę Przeglądu Wschodniego w kategorii dzieł krajowych za książkę „Między Petersburgiem a Rzymem. Kościół a Państwo w dobie Królestwa Kongresowego (1815-1830)”. Uroczystość wręczenia Nagrody odbyła się 28 marca w Sali Balowej Pałacu Potockich na Uniwersytecie Warszawskim.

Nagroda Przeglądu Wschodniego została ustanowiona w 1994 roku jako wyróżnienie dla najlepszych książek naukowych, dotyczących związków Polski z krajami Europy Wschodniej.

Laureatami poprzednich edycji nagrody byli m.in. Norman Davies, Anne Applebaum i Jerzy Kłoczowski. W poprzednim roku otrzymał ją dr hab. Rafał Wnuk, obecnie również pracownik Instytutu Historii KUL.

Kwartalnik naukowy „Przegląd Wschodni” ukazuje się od 1991 r., jest poświęcony Europie Wschodniej, historii i dziejom Polaków żyjących na Wschodzie.

Praca magisterska **Anny Momot** pt. „Wpływ zmiennych warunków aeracyjnych na zawartość form biogennych w rejonie Małopolskiego Przełomu Wisły” (napisana pod kierunkiem prof. Zofii Stępniewskiej, Katedra Biochemii i Chemii Środowiska) została uznana za najlepszą w Polsce w VII edycji ogólnopolskiego konkursu na pracę magisterską i doktorską poświęconą Wiśle.

Akademicki Klub Myśli Społeczno-Politycznej "Vade Mecum" zorganizował spotkanie z Wojciechem Cejrowskim pt. „Co z tym Ciemnogrodem? - czyli Polska według Cejrowskiego”.

25 marca

Klub Uczelniany AZS KUL zorganizował warsztaty dla studentów „M jak MOTYWACJA”, prowadzone przez przedstawicieli chrześcijańskiej organizacji „Athletes In Action” w Polsce oraz AZS Warszawa.

odbył się wykład prof. Jerzego Kłoczowskiego (Instytut Europy Środkowo-Wschodniej) pt. „Powstanie warszawskie 1944: perspektywa uczestnika i historyka” w ramach zorganizowanego przez Instytut Historii KUL cyklu wykładów otwartych pod patronatem honorowym abp. Józefa Żyćńskiego, Wielkiego Kanclerza KUL.

Koło Naukowe Studentów Psychologii KUL zorganizowało konferencję naukową pt. „Współczesne oblicze lęku i niepokoju”.

odbyła się sesja naukowa pt. „Anioły i demony w literaturze fantastycznej” oraz spotkanie autorskie z Mają Lidią Kossakowską i Jakubem Ćwiekiem, zorganizowane przez Koło Polonistów Studentów KUL.

25-29 marca

prof. Paweł Matyaszewski, dyrektor Instytutu Filologii Romańskiej reprezentował KUL na seminarium „Avenir des départements universitaires d'études françaises en Europe ; nouveaux publics? nouveaux enjeux? missions nouvelles?” zorganizowanym przez francuskie MSZ, Ambasadę Francji w Warszawie oraz Centre International d'Études Pédagogiques w Sèvres (Francja). Celem seminarium jest wspólny namysł dyrektorów romanistyki europejskich nad zmianami, jakie czekają nauczanie języka francuskiego i zadaniami stojącymi przed romanistami.

26 marca

na zaproszenie Instytutu Socjologii KUL i Oddziału Lubelskiego Polskiego Towarzystwa Socjologicznego gościem KUL była red. Małgorzata Biłska, socjolog i publicysta z krakowskiego Centrum Kultury i Dialogu, która wygłosiła referat pt. „Pokolenie JP2 – zagadnienie socjologiczne czy twór medialny?”.

z okazji Dnia Świętości Życia Instytut Jana Pawła II KUL oraz Centrum Duszpasterstwa Młodzieży Archidiecezji Lubelskiej zaprosili z wykładem pt. „Jan Paweł II i nowa kultura życia” prof. Manfreda Spiekera (politologa, profesora Uniwersytetu w Osnabrueck wieloletniego przewodniczącego Międzynarodowego Towarzystwa Chrześcijańskich Nauk Społecznych, a także obserwatora z ramienia Stolicy Apostolskiej przy Komitecie Polityki Społecznej Rady Europy).

26-27 marca

w Sfântu Gheorghe w Rumunii Scena Plastyczna KUL zaprezentowała spektakl Leszka Mądziaka pt. „Bruzda”. Przedstawienie odbyło się na zaproszenie Teatru Tamasi Aron w ramach festiwalu: The REFLEX International Theatre Biennale.

27 marca

Katedra Literatury Współczesnej Instytutu Filologii Polskiej KUL zorganizowała dyskusję panelową „MODLITWA PAŃSKA – obecność i rola w kulturze”. Inspiracją do spotkania było wydanie zbioru tłumaczeń, parafraz oraz tekstów inspirowanych Modlitwą Pańską: Jan A. Choroszy, „Ojciec nasz – nasz”, Wrocław 2008.

28 marca

na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II odbył się Dzień Otwartych Drzwi.

29 marca

drugą serię Rekolekcji Wielkopostnych pt. „Święty Paweł człowiekiem relacji” prowadził o. Tadeusz Hajduk, jezuita, dyrektor Domu Rekolekcyjnego w Zakopanem.

31 marca

Katedra Etyki KUL zorganizowała konferencję z cyklu Racjonalność w etyce pt. „Sumienie i autorytet”.

odbyła się ogólnopolska konferencja pt. „Współczesne wyzwania i metody pracy socjalnej”, zorganizowana przez Katedrę Polityki Społecznej i Etyki Politycznej KUL oraz Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej.

24 marca 2009 r., w wieku 76 lat, zmarł **O. Prof. Henryk Damian Wojtyska CP**, emerytowany profesor KUL, wybitny naukowiec i wieloletni konsultor Komisji Nauki Wiary (Sekcja Historyczna) przy Episkopacie Polski. Człowiek wielkiego serca, gorliwy kapłan i duszpasterz, wychowawca wielu historyków polskich.

Ojciec profesor urodził się 13 maja 1933 r. w Regiminie k. Ciechanowa. W 1950 r. wstąpił do zgromadzenia pasjonistów, a w 1957 r. przyjął święcenia kapłańskie. W latach 1958-62 studiował historię Kościoła na Papieskim Uniwersytecie Gregoriańskim w Rzymie. Tam też doktoryzował się na podstawie pracy „Cardinal Hosius. Legate to the Council of Trent” (Kardynał Hozjusz. Legat na Sobór Trydencki).

W 1969 r. podjął pracę naukowo-dydaktyczną na KUL. Główne kierunki prowadzonych przez niego badań naukowych to: stosunki papieża z Polską w XVI-XVIII w., dzieje teologii polskiej XVI-XVIII w., reformacja w Polsce, hagiografia, dzieje pasjonistów w Polsce.

Habilitował się w 1975 r. na podstawie pracy „Papieżstwo – Polska 1548-1563”. W roku 1976 został powołany na stanowisko docenta w Katedrze Dziejów Teologii. Od tego roku został również kierownikiem tej katedry. W semestrze zimowym na przełomie lat 1980/1981 przebywał jako visiting professor w Kanadzie, gdzie wykładał historię Kościoła polskiego w Newman College w Edmontonie.

Obok dydaktyki nie mało czasu poświęcił Księżdz Profesor działalności organizacyjnej i administracyjnej w KUL. W latach 1977-1980 był duszpasterzem domu akademickiego na Poczekajce oraz ojcem duchownym konwiku księży studentów KUL. W latach 1977-1979 był prodziekanem Wydziału Teologii. W roku akademickim 1976/1977 był kierownikiem Instytutu Historii Kościoła. Wreszcie

w latach 1981-1983 był prorektorem KUL do spraw młodzieży. W trudnym okresie stanu wojennego towarzyszył represjonowanej młodzieży odwiedzając aresztowanych, towarzysząc na salach sądowych tym, przeciw którym toczyły się procesy polityczne. Organizował czynną pomoc tym, którzy jej potrzebowali. Z tego powodu cieszył się ogromnym zaufaniem i szacunkiem młodzieży.

W 1984 roku, za pozwoleniem władz KUL, nawiązał współpracę z Polskim Instytutem Historycznym w Rzymie (finansowanym przez Fundację Lanckorońskich). W październiku 1987 r. objął w tym Instytucie funkcję wiceprezesa odpowiedzialnego za prace badawcze i wydawnicze.

W 1986 r. został profesorem KUL, a wiosną 1998 r. otrzymał stanowisko profesora zwyczajnego. Od 1985 do 2004 r. był członkiem Papieskiego Komitetu Nauk Historycznych w Watykanie, w latach 1985-1994, jako wiceprzewodniczący Polskiego Instytutu Historycznego w Rzymie, zapoczątkował wydawanie serii Acta Nuntiatum Polonae (1990-94, wyd. 10 tomów).

Był wieloletnim członkiem zarządu polskiej prowincji pasjonistów (w latach 1994-1998 prowincjałem). Członkiem Lubelskiego Towarzystwa Naukowego i Towarzystwa Naukowego KUL, Akademii św. Karola w Watykanie i Komisji Dziejów Reformacji przy Komitecie Nauk Historycznych PAN. Do 2004 r. był konsultorem Komisji Nauki Wiary (Sekcja Historyczna) przy Episkopacie Polski.

Po zakończeniu piastowania urzędu prowincjała zamieszkał w klasztorze pasjonistów w Przasnyszu.

Zmarł 24 marca 2009 r. po długiej i ciężkiej chorobie w klasztorze pasjonistów w Łodzi. Msza Święta pogrzebowa została odprawiona 26 marca w Rawie Mazowieckiej.

6 czerwca o godz. 19 w Sali Białej Muzeum Pałacu w Wilanowie odbędzie się promocja najnowszego, dwujęzycznego albumu fotograficznego dokumentującego twórczość Leszka Mądzika „Teatr, scenografia, warsztaty, fotografia, plakat”.

Ten efektowny album jest wyczerpującym portretem twórczych dokonań Leszka Mądzika na niwie jego zasadniczych zainteresowań artystycznych. Wziąwszy pod uwagę, że każdy z pięciu rozdziałów jest poprzedzony wstępem, zaś autorzy tych wstępów reprezentują najwyższą klasę polskich autorytetów w odpowiednich dziedzinach (Wojciech Skrodzki – wstęp ogólny, Janusz Degler piszący o teatralnej twórczości Leszka Mądzika, Agnieszka Koecher-Hensel, o scenografii Leszka Mądzika, Krystyna Zachwatowicz-Wajda pisząca o jego warsztatach, Adam Bujak o fotografii i wreszcie Stanisław Wieczorek, o plakatach), trudno o polemiczne ujęcie tego pomnikowego przedsięwzięcia.

Idiom scenograficzny Leszka Mądzika, będący trwałym znakiem jego dorobku teatralnego, przenika w inne dziedziny jego aktywności. W ten sposób naczelnym leitmotivem – wręcz obsesją – wyrazu artystycznego jest tragizm egzystencji, z patosem śmierci i przemijania, jako jej dominującymi wymiarami; bardzo doniosłym artystycznie – jak widać – lecz niosącym ze sobą wiele inspiracji o sensie filozoficznym.

Henryk Waniek

Najkrócej należałoby powiedzieć tak: oto książka zbliżająca do prawdy o wybitnym artyście. Pierwszym znakiem tej prawdy jest – choć zabrzmiało to dziwnie – tytuł. Mądzika opisywano w licznych już publikacjach i zwykle właśnie w tytule usiłowano uchwycić istotę jego sztuki. „Pogranicza teatru”, „Teatr wyobraźni”, „Teatr bezsłownej prawdy” – wszystkie te próby nazwania mają swoją rację, ale też każda dotyczy tylko części dzieła, ogranicza je do jednego rysu. W prostocie tytułu „Leszek Mądzik” zawiera się prawda podstawowa – świat, do którego możemy zajrzeć, jest kreacją jednego człowieka.

Drugi znak prawdy – szansa uświadomienia sobie bogactwa dzieła. Dla większości Mądzik to autorski Teatr Scena Plastyczna KUL. Przejrzenie książki daje obraz pełni, przekonuje jak różnorodny i właśnie bogaty jest dorobek artysty, obejmujący fotografię, plakat, scenografię, warsztatowe poszukiwania czynione ze studentami czy aktorami.

Trzeci znak prawdy – dostrzeżenie niepokojącej wprawdzie i trudnej – urody świata, do którego możemy się zakraść. Artystę fascynuje przemijanie człowieka, natury, rzeczy. Odchodzenie. Szuka granicy między życiem i niebytem, ruchem i zamarciem, bujnością i odrętwieniem. I okazuje się, że jest tu miejsce na piękno. Błogosławiona edytorska pycha – techniczna jakość fotogramów, ich format, materiał – pozwala zatrzymać się na szczególe, wnikać wzrokiem w strukturę. Dopiero taki wgląd pozwala na przypuszczenie, że istota kreacji Mądzika daje się zamknąć w słowach poety i myśliciela: zatrzymaj się, to przemijanie ma sens...

Lech Śliwonik

4 rocznica śmierci Jana Pawła II

2 kwietnia 2009

